

**Proceedings of the Ninth Session of the Assam Legislative
Assembly assembled after the Second General Election
under the Sovereign Democratic Republican
Constitution of India**

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong at 10 A.M., on Monday, the 10th October, 1960.

PRESENT

Shri Mohendra Mohan Choudhury, B.L., Speaker in the Chair, Seven Ministers, three Deputy Ministers and Seventy-eight Members.

QUESTIONS AND ANSWERS

STARRED QUESTIONS

(To which oral answers were given)

**Shifting of Headquarters of Sub-Inspector of Schools attached to
L. P. Schools of Dharmapur, Khetridharmapur and Pakowa
Mouza of Nalbari**

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West) asked :

*14. Will the Minister-in-charge of Education be pleased to state—

- (a) Whether it is fact that one School Sub-Inspector has been posted solely for the L. P. Schools of Dharmapur, Khetridharmapur and Pakowa Mauza of Nalbari ?
- (b) If so, why the officer concerned has not been ordered to keep his office within the area mentioned above ?
- (c) Why the officer is maintaining his office outside the area ?
- (d) Whether Government are aware that the Deputy Minister, Education was requested for more than once by the questioner, and the local people to shift the present office of the said Sub-Inspector, within the area he serves ?
- (e) If so, what steps Government propose to take to shift the said office ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education) replied :

14. (a)—Yes.
(b) & (c)—For facility of administration, the headquarters of the said Sub-Inspector has been kept at Nalbari.

(d) & (e)—Yes, but it is preferred to keep the office at Nalbari for facility of administration for the present.

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West): যি এলাকাৰ কাৰণে এই স্কুল S. I. জন নিযুক্ত কৰিছে, সেই S. I জনক সেই এলাকাৰ ভিতৰত নাৰাখি তাৰ বাহিৰত তেওঁক ৰখাৰ কি কাৰণ হ'ব পাৰে ?

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister of Education): বহু ঠাইত থকা ঘৰৰ অভাৱত ওচৰৰ সুবিধাজনক ঠাইত ৰাখিব লগীয়া হৈছে। সেইটো অকল নলবাৰীতে নহয়। তাৰ উপৰিও নলবাৰীত নতুনকৈ D. I. Office এখনো কৰা হৈছে। গতিকে তাৰ পৰা Administration ত সুবিধা হ'ব।

Shri TARUN SEN DEKA: যি এলাকাত স্কুল আছে সেই এলাকাত Office আৰু অফিচাৰৰ কাৰণে Free Quarter দিব বুলি চৰকাৰে প্ৰতিশ্ৰুতি দিয়া কথাটো সচানে ?

Shri RADHIKA RAM DAS: Free Quarter পাব।

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati): সেই S. I. জনক তেওঁৰ সুবিধাৰ কাৰণেহে বাহিৰত ৰখা হৈছে নে যি এলাকাত কাম কৰে, তাৰ সুবিধাৰ কাৰণে ৰখা হৈছে ?

Shri RADHIKA RAM DAS: সেই এলাকাত কাম কৰিবলৈ নলবাৰীৰ পৰা বৰ অসুবিধা নহয়। আন এটা কথা হল সেই এলাকাত ঘৰ পোৱা নাই।

Shri RAMNATH SARMA (Lumding): সেই অঞ্চলত যিবিলাক M. V. আৰু M. E. School আছে, সেইবিলাক S. I. য়ে পৰিদৰ্শন কৰিব নোৱাৰে নেকি ?

Shri RADHIKA RAM DAS: পাৰে।

Shri TARUN SEN DEKA: সেই এলাকাত কিমান স্কুল আছে জানিব পাৰোনে ?

Shri RADHIKA RAM DAS: সেইটো এনেকৈ কোৱা টান।

Maulavi RAHIMUDDIN AHMED (Jamunamukh): যেতিয়া Inspecting Officer বিলাক এলাকাৰ বাহিৰত থাকে তেতিয়া তাৰ বাবে তেওঁলোকক T. A. বেচি দিব নালাগেনে ?

Shri RADHIKA RAM DAS: তেওঁলোকৰ নিৰ্দ্ধাৰিত T. A. আছে।

Shri TARUN SEN DEKA: সেই অফিচটো Shift কৰিবলৈ কিমান দিন লাগিব ?

Shri RADHIKA RAM DAS: গৰণ মেন্ট Quarter হলে Shift কৰা হ'ব।

Shri TARUN SEN DEKA: অন্ততঃ কিমান দিন লাগিব ?

Shri RADHIKA RAM DAS: সেইটো মই ক'ব নোৱাৰো।

UNSTARRED QUESTIONS

(To which answers were laid on the table)

Scheme for establishment of Agricultural University in the State

Shrimati KOMOL KUMARI BARUA (Katonigaon) asked :

17. Will the Minister-in-charge of Agriculture be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that all the States of India except Assam has undertaken schemes for establishing Agricultural University with the help of T. C. M. ?

(b) If so, why the Assam Government has not undertaken any such Scheme till now ?

(c) Whether there is any contemplation of Government to start an Agricultural University in the State in near future ?

(d) Whether Government propose to start an Agricultural University along with Assam Agricultural College from the next year ?

(e) Whether Government have undertaken any scheme to introduce refresher course in Tea for which the Indian Tea Association had offered some financial help ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Agriculture) replied :

17. (a)—No.

(b)—Does not arise.

(c)—Not for the present.

(d)—No.

(e)—A scheme to introduce refresher course in Tea is under consideration.

Shrimati KOMOL KUMARI BARUA : Sir, the answer to question No.17(a) is No. May I know from the Government whether it is a fact that according to the recommendation of the Indo-American team on agricultural research and education, an Agricultural University was started at Rudrapur in U. P. on 7th of July last ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY : The question No.(a) related to all the States ; so the answer is No. But so far as the present supplementary question is concerned, Government has come to know that U. P. Government is contemplating to start a Rural University at Rudrapur in U. P., but whether it has already been started or not is not known to us.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery): কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় হবনে নহয় সোণাত মন্ত্রী মহোদয়ে টেকছে যে not for the present. এইটোব কাৰণে চৰকাৰে বিবেচনা কৰিছে নেকি যে অসমত আৰু এটা বিশ্ববিদ্যালয় লাগে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Agriculture): গবৰ্ণমেণ্টে বিবেচনা কৰিছিল, কিন্তু ধনৰ অভাৱত কৰিব পৰা নাই। গতিকে তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত কৰিবলৈ যত্ন কৰা হব।

Shrimati KOMOL KUMARI BARUA (Katonigaon): Sir, in answer to (e) it has been stated that a scheme to introduce refresher course in Tea is under consideration. May I know from the Government when the consideration will be finalised ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: The answer can only be given by the Government of India. The scheme is under consideration of the Government of India at present.

✓ **Shri SARBESWAR BORDOLOI (Titabar):** May I know from the Minister about the offer made by the Tea Board ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: The offer made by the Tea Board was accepted by us and ultimately it went to the Government of India. But the Government of India had suggested considerable change in the scheme. Recently we had a discussion with the officers of the Government of India and we had already sent or within a day or two we will be sending the new proposals.

Shri HIRALAL PATWARI: তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ প্ৰথম বছৰে কৰিবলৈ বিবেচনা কৰিবনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: সেইটো মই কব নোৱাৰো।

Shri SARBESWAR BORDOLOI: What is the new proposal ?

✓ **M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY:** It would not be proper for me to discuss a subject which is under consideration, the details of which needs agreement by Government of India and ourselves. It is in the stage of correspondence.

Shri SARBESWAR BORDOLOI: Is it not a fact that the Tea Board has not accepted the terms offered by the Government of Assam ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY: The original terms offered by them were not accepted by the Government of Assam. Later on certain proposals were formulated in agreement but those were not accepted by the Government of India.

Shri SARBESWAR BORDOLOI: Why the Tea Board's proposal was not accepted ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY (Minister, Agriculture) : If the terms of the Tea Board were not conducive to the interest of the people of Assam, naturally that would not be accepted.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) : কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় এখন অসমত বিশেষ দৰ্কাৰ বুলি সকলোৰে অনুভব কৰে আৰু মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে যে ধনৰ অভাবত তৃতীয় পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত কৰাৰ বিবেচনা কৰিব গতিকে অন্যান্য আচনি পিচ পেলাই বিশ্ববিদ্যালয় খনক প্ৰথম স্থান দিব পাৰেনে ?

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURI : যেতিয়া তৃতীয় পঞ্চ-বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ Draft Plan ৰ আলোচনা হৈছিল তেতিয়াই মাননীয় সদস্যই এই প্ৰস্তাবটো দিলে ভাল হ'লহেঁতেন। কিন্তু নিদিলে।

Settlement of land at Bolarbhita in Bornagar Circle

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) asked :

18. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

- (a) Since when the settlement of land at Bolarbhita in Bornagar Circle is pending with Land Settlement Advisory Committee, Barpeta ?
- (b) What are the recommendations of the Land Settlement Advisory Committee, Barpeta in this matter ?
- (c) Whether those recommendations have been accepted ?
- (d) If not, what is the reason ?
- (e) Whether Government propose to settle the land before the end of 1960 ?

Shri HARESWAR DAS (Revenue Minister) replied :

18. (a)—It was pending for about 9 (nine) years.

(b)—The Land Settlement Advisory Committee, Barpeta in its meeting held on 3rd June 1960 recommended settlement of land at Bolarbhita upto the extent of 12 bighas each with deserving applicants in the following order of preference:—

- (1) River eroded people of the locality.
- (2) Local landless people.
- (3) Genuine Refugee occupants.

(c)—Yes.

(d)—Does not arise.

(e)—The Settlement Officer, Kamrup has already been directed to settle land at Bolarbhita early.

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog): In reply to (e) it is stated that the Settlement Officer, Kamrup has already been directed to settle land at Bolarbhita early. May I know when the direction was given to the Settlement Officer ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): On 28th July.

Shri GHANASHYAM TALUKDAR: Whether this direction has been carried out ?

Shri HARESWAR DAS: It is on 28th July.

**Inclusion of Flood affected families of Barpeta Subdivision
in a Panchayat**

Maulavi TAJUDDIN AHMED (Tarabari) asked:

19. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to state—

(a) Whether it is a fact that about 500 flood affected families of Barpeta Subdivision have been rehabilitated at Jaljali of Chaygaon Circle during last two years ?

(b) Whether it is a fact that they are not within any Panchayat upto this time ?

(c) If so, whether Government propose to include them in a Panchayat ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) replied:

19. (a)—320 flood affected families from Barpeta Subdivision have been rehabilitated at Jaljali during the last two years.

(b)—Yes.

(c)—Yes, they will be included in Panchayat in due course.

**Conversion of Local Board Bungalows into Public Works
Department Bungalows**

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) asked:

20. Will the Minister-in-charge of Public Works Department (Roads and Buildings) be pleased to state—

(a) Whether the Local Board bungalows will be converted to Public Works Department Bungalows ?

(b) If so, when ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, Public Works Department (Roads and Buildings)] replied :

20. (a)—The proposal is under examination by the Government.

(b)—These will be taken over, as soon as the proposal is finalized.

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) : In reply to (a) it is stated that the proposal is under examination by the Government. May I know when the proposal will be finalised ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI : It will take some time.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) : "Some time" a vague term. It may be one week or one month or one year.

Mr. SPEAKER : You may interpret it as you like.

Conversion of the North Trunk Road into a National Highway

Shri GHANASHYAM TALUKDAR (Sorbhog) asked :

21. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

- (a) Whether the North Trunk Road will be converted into a National Highway ?
- (b) If so, when the work will be started ?
- (c) What will be the total cost ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, P. W. D. (R. & B.)] replied :

21. (a)—The conversion of any road into a National Highway is the policy of the Government of India and no action can be taken without their approval.

(b)—Does not arise.

(c)—Does not arise.

*Dr. SRIHARI DAS (Barpeta) : The reply to (a) is "the conversion of any road into a National Highway is the policy of the Government of India and no action can be taken without their approval". May I know whether this Government is pressing upon the Government of India for their approval ?

*Shri GIRINDRA NATH GOGOI : Yes, Sir, we have done so several times.

*Shri GHANASHYAM TALUKDAR : Whether the Government of India have approved the conversion of the North Trunk Road into a National Highway ?

*Shri GIRINDRA NATH GOGOI : The Government of India have not yet approved the scheme.

Shri HIRALAL PATWARI (Panery) : মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে জানে যে আহোম বজাই Defence line হিচাবে লক্ষীমপুৰৰ পৰা কোচবিহাৰলৈকে গোহাই কমল আলি বন্ধাইছিল। এতিয়া উত্তৰ পাৰৰ National Highway টোৰ নাম গোহাই কমল আলি কৰিবৰ বাবে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিবনে ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, P. W. D. (R & B)]: I want notice, Sir.

*Dr. GHANASYAM DAS [North Salmara (Reserved for Scheduled Castes)]: May I know whether any survey was made in this connection with a view to convert it into a National Highway ?

*Shri GIRINDRA NATH GOGOI : A survey was made from North Salmara to the Barhmaputra bridge approach for which Rs.46,000 was sanctioned.

*Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur): May I know what are the main reasons for Government of India not approving the scheme ?

*Shri GIRINDRA NATH GOGOI : No reasons have been given.

*Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari-East): Does the Deputy Minister know that a portion of this road has already been approved, viz., from the Brahmaputra bridge to Chutiapara ?

*Shri GIRINDRA NATH GOGOI : Only the approach road to the Brahmaputra bridge, which will ultimately be joined to the National Highway.

Shri HIRALAL PATWARI : মন্ত্রী মহোদয়ে জানে যে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক ভালকৈ হেচা নিদিলে কোনো আচনি অনুমোদন নকৰে। গতিকে এই ক্ষেত্ৰত ভালকৈ হেচা দিবনে ?

*Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister): May I clarify the position, Sir ? The proposal is pending with the Government of India. But pending conversion of this road into a National Highway Government of India have helped us considerably for meeting the financial requirements of this road.

Regarding Suspension of Toll collection on Kairara Bridge in North Trunk Road.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY asked :

22. Will the Minister-in-charge of P. W. D. (R. & B.) be pleased to state—

- (a) Whether it is a fact that the flood affected people of North Kamrup represented to the Chief Minister to abolish or at least to suspend collection of tolls on Kairara Bridge on 103 miles of North Trunk Road ?
- (b) Whether Government are aware that these people are suffering heavily as they are to pay toll for their usual and necessary movement ?

- (c) Whether Government propose to suspend toll collection on the said bridge for the present due to extremely distressed condition of the peasants caused by continued floods and droughts ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI [Deputy Minister, P. W. D. (R. & B.)] replied :

22. (a)—No such representation appears to have been received by the Government.

(b)—Government have not received any complaint to this effect so far.

(c)—This does not arise in view of the Government decision which reads as follows—

“In the matter of the abolition of tolls of bridges, it was decided that in areas which are not served by rails, tolls would not be realised on the road bridges. On this principle and basis and after examination of the memorandum it was decided that tolls on the Borgong, Ranganadi and Dikrong bridges will not be charged from the expiry of the period of the current leases”.

***Shri PRABHAT NARAYAN CHUADHURY** (Nalbari-East) : It has been replied in (a) that no such representation was received by Government. May I know whether the Deputy Minister before giving this reply ascertained from the Chief Minister whether he personally received a representation during this 1959 visit after the floods ?

***Shri GIRINDRA NATH GOGOI** : It was enquired in the Chief Minister's Secretariat and ascertained that no such representation was received.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY : With regard to reply to (c), I want to know under which section of the Indian Tolls Act or the rules made thereunder this toll has been levied ?

***Shri GIRINDRA NATH GOGOI** : I cannot quote the relevant section. In my reply I have quoted from the Government decision.

***Shri MAHENDRA BORA** (North Lakhimpur) : May I know whether Government have decided anything with regard to the Buroi bridge which was opened on 1st August ?

***Shri GIRINDRA NATH GOGOI** : How does that arise ?

Shri TARUNSEN DEKA (Nalbari-West) : এই কোটেচনটো কব ?

Shri GIRINDRA NATH GOGOI : কেবিনেত decision.

Shri PRABHAT NARAYAN CHAUDHURY : বর্তমান টি অৱস্থা সেই অৱস্থাত Toll suspense কবিলে কি মহাভাৰত অশুদ্ধ হ'বনেকি ?

The Assam Official Language Bill, 1960

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : Mr. Speaker, Sir, I beg leave to introduce the Assam Official Language Bill, 1960.

Mr. SPEAKER : Motion moved is that leave be granted to introduce the Assam Official Language Bill, 1960.

U JORMANIK SIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)] : Mr. Speaker, Sir, we have been supplied with a copy of the Bill in its present form only this morning. The Bill that was circulated before was quite different from the present Bill. May I, therefore, request the hon. Mover of the Bill to give us some time to consider the Bill and assess all its implications ?

Shri A. THANGLURA [Aijal-West (Reserved for Scheduled Tribes)] : Mr. Speaker, Sir, I, as the Chairman of the Council of Action of the All Parties Hill Leaders' Conference, strongly oppose the very principle of this Bill and, as such, we cannot be a party to, and must oppose, the introduction of this Bill.

Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur) : On a point of order Sir. The motion before us is to grant leave for introduction of the Bill. When the House grants leave, the Bill will be before us, and only then my Friend Mr. Thanglura can make his observations.

Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) : On a point of order, Sir. May I draw your attention to Rule 70 of the Rules of Procedure of this House, which covers the motion for leave to introduce a Bill ? It states "if a motion for leave to introduce a Bill is opposed, the Speaker after permitting, if he thinks fit, a brief explanatory statement from the member who moves and from the member who opposes the motion, may, without further debate, put the question thereon". Now, here, for whatever reasons it may be, one hon. Member has opposed the very motion for leave to introduce the Bill. This rule provides that before the hon. Member who opposes is allowed to speak, the hon. Mover of the Bill should be given an opportunity to explain why he is introducing the Bill now, why it was not circulated before, and so on and so forth and after hearing him, the hon. Member who opposes it may make his submission. May I, therefore, request you to ask the hon. Member who has introduced the Bill to make his explanatory statement first ?

Mr. SPEAKER : Yes, I quite agree with what Mr. Bhattacharyya says. The rule is very clear on this point. When a motion for introduction of a Bill is opposed by another hon. Member of the House, the Mover of the motion should make a brief explanatory statement. After hearing him the hon. Member opposing the introduction may make his observations. After that, the question will be put. I would, therefore, request the Chief Minister to make his explanatory statement first.

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : Mr. Speaker, Sir, I am moving for leave to introduce this Bill under Rule 64 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Assam Legislative Assembly. No time-limit is fixed under the Rule for submission of

the Bill. Nevertheless, I am sorry, Sir, that this Bill could not be circulated earlier. As you know, this official language issue has raised a lot of discussions. So, it was our earnest effort to present before this House a Bill with a formula that would satisfy the largest number of people.

With this end in view we had to carry on discussion and deliberations which took a long time. That is the reason for which I could not arrange to send this bill to the Assembly Secretariat earlier. You will agree with me Sir, that this delay in submission of the Bill the particular Rule does not prevent me from asking for leave to introduce the Bill.

Captain WILLIAMSON A. SANGMA [Phulbari (Reserved for Scheduled Tribes)]: Mr. Speaker Sir, in support of the motion of my Friend Shri Thanglura, opposing the leave for introduction of the Official Language Bill, I would like to make a very brief observation. Sir, as you know, this is a very very important Bill and there has been lot of controversy regarding the very principle of it. We have just now heard from the hon. Mover himself that due to lot of controversy regarding the question of Official Language a series of discussions with the representatives of the various parties, groups and linguistic communities had to be arranged in order to find out a solution as might be acceptable to all. Sir, you will please agree with me when I say that even now there is still lot of controversy about it. Neither the principle nor the provisions of the Bill are acceptable. Of course, it is not an opportune moment for me to go into the details of the provisions of the Bill at this stage.

U JORMANIK SIEM [Nongpoh (Reserved for Scheduled Tribes)]: Mr. Speaker, Sir, on a point of order, as I oppose introduction of the Bill, it is as my right to reply.

Mr. SPEAKER: You only wanted to defer the discussion of the Bill for shortage of time.

Captain WILLIAMSON A. SANGMA: Sir, as stated already, the hon. Mover himself has admitted that there is controversy regarding the very principle of the Bill. As we shall have opportunity to go into the details of the Bill later on I do not propose to deal with it at present. However, I am sure you will agree with me, Sir, when I say that apart from the principle even the main provisions of the Bill will not be acceptable to the various linguistic groups who have different view points. It is not definitely acceptable to the Hills people nor will it satisfy the people in the Brahmaputra Valley. I and my people are strongly opposed to the very principle of the Bill. I am also opposed to the manner in which this Bill has been sought to be introduced in this House. In view of lot of controversy and having failed to find out an agreed formula the Government should have not taken hasty action to introduce the Bill in this manner. In such circumstances the Government should have, in the first instance, taken action to publish the Bill and see how the people re-act on it. Apart from the controversial view on this question, I would like to submit, Sir, that no Bill on Language and on religion should be allowed to be introduced in this manner. The hon. Members including you, Sir, will agree that the language and the religion are the most important fundamental rights of the human being.

This being a fundamental question no decision should be made on this, on the basis of the majority or the minority. Decision on this can be made only by mutual agreement. It should also be remembered that it is the language which ties up the people together.

Sir, as stated earlier, I am not going into the details of the Bill to day. Since the hon. Members have received the copies of the Bill this morning they will now be able to study the provision of the Bill and I am sure after going through the Bill they will realise that it is going to be one of the most damaging piece of legislations. The Bill as presented now will adversely affect the harmonious relation of the various people of the State. Sir, I shall have opportunity to substantiate my contention when the Bill will be discussed. At this stage I would make an earnest request to the hon. Members kindly to go through the details of the Bill very carefully. After carefully going through the provisions of the Bill, I am sure, they will realise that the Bill will bring about emotional disintegration among the different sections of the people of the State. This Bill seeks to create linguistic districts. Sir, we have had enough sufferings by going for linguistic State. We should not, therefore, welcome more sufferings by going for linguistic districts. I am therefore, unable to welcome this Bill. As I have said, Sir, even without knowing the implication of the Bill, not only the Hills people but other people also, as we learn their opinion through the press, will welcome the Bill. Government should have not, therefore, taken hasty action to introduce the Bill in the manner as it has been done to day.

With this brief observation, Sir, I oppose the motion to introduce this important Bill.

Mr. SPEAKER: I put the question. The question is that the leave to introduce the Assam Official Language Bill, 1960 be granted.

Capt. WILLIAMSON A SANGMA [Phulbari (Reserved for Scheduled Tribes)]: As a protest against the introduction of this Bill we walk out from the House.

(At this stage Capt. Williamson A. Sangma, U Jor Manik Siem, Mr. Henry Cotton, Mr. Pu Lalmawia, Mr. A. Thanglura Mr. Emerson Momin, Mr. C. Chhunga and Mr. Nallindra Sangma, left the House).

Mr. SPEAKER: I put the question that the leave to introduce the Assam Official Language Bill, 1960 be granted.

(The question was adopted).

Shri BISWANATH UPADHYAYA (Patharkandi): As a protest against introduction of this Bill I also walk out of the House.

(Shri Upadhyaya left the House).

Mr. SPEAKER: I think the second motion is not at all necessary as the Rule says that if such motion is carried the Secretary shall read the title of the Bill and the Bill thereupon shall be introduced. Therefore, the Bill is introduced.

(The Secretary, Legislative Assembly read out the title of the Bill).

Shri BIMALA PRASAD CHALIHA (Chief Minister) : Mr. Speaker Sir, while thanking you for permitting me to introduce the Assam Official Language Bill, 1960, I would like to make some observations.

The question of Official Language for the State of Assam has been engaging the minds of the people for a number of years past. Several times it was raised on the floor of the Assembly and has been widely and frequently discussed in the Press and on the platform. During the last few years, several States in India have decided upon their respective Official Languages and therefore this question naturally has assumed some urgency and importance in Assam also. In view of its pre-occupation in various developmental programmes and other urgent matters it was not so long possible for the Government of Assam to take up this question. But meanwhile, public opinion grew in intensity and volume and the matter was again raised in all seriousness in the last Budget Session of the Assembly. At that time, I stated on the floor of the House that the Government would prefer to wait till the demand for making Assamese as the official Language of the State comes also from the non-Assamese speaking districts. By that I never meant any veto power to be given to the non-Assamese speaking communities in this matter. What I desired was the largest possible measure of agreement among different linguistic communities. I believed, and do still believe, that was a rational and correct democratic approach towards this question.

There was, however, a mixed reception to my statement and some amount of misunderstanding also took place in some quarters. Subsequently, the Assam Pradesh Congress Committee made a recommendation to the Government in which it was made absolutely clear that although Assamese was to be made the Official Language of the State there should be no imposition whatsoever on the non-Assamese speaking districts and that there must be adequate safeguards in the matter of employment, etc., etc. for the linguistic minorities. I did not think that Assam Pradesh Congress Committee recommendation was in any way contrary to the spirit of the statement that I earlier made on the floor of the House, and therefore, on 23rd June, 1960, I made an announcement that the Official Language Bill would be introduced in this Session of the Assembly more or less on the basis of the recommendation of the Assam Pradesh Congress Committee. This statement again received a mixed reception. While the people of Brahmaputra Valley generally welcomed the statement, the people of Cachar and some of the autonomous hill districts resented it. So for our State is concerned diversity is her beauty and again diversity is her difficulty. ✓

On the other hand, I am sure that the Members of this House will agree with me that in the situation prevailing in the State today it is no longer desirable to postpone a decision on this question. Emotions have been roused and sentiments played up and the State has passed through some unfortunate and tragic happenings. We deeply regret the incidents which have brought shame and disgrace to the fair name of this State. It should be very clearly understood by all concerned that problems are not solved but made more complicated by the kind of agitation that has taken place recently in this State and in a democracy questions are not decided by means other than democratic and parliamentary. Such violent agitations and lawlessness will not be tolerated in future and Government is determined to put down with a firm hand violence in any form and to maintain law and

order at any cost. I hope and trust that the people have learnt enough by now and realised that an amount of damage these disturbances have caused to us socially, economically and in fact, in all aspects of our public life. Even the cause of language has thereby suffered a severe set-back. In the sphere of development progress has been held up and I do not know how long it will take us to make up the great loss we have all suffered. Let me hope that nobody will do anything henceforward either directly or indirectly that might help to create a situation of violence once again. I would appeal most earnestly to everybody, the public and the Press, the parties and their leaders to do everything possible to see that law and order is maintained and amity and fellow feeling between the various communities is speedily restored.

I do realise that the question of the Official Language continues to agitate the minds of the people. It appears as if all attention has been diverted towards that question only and as a result all other work continues to suffer. This State has embarked upon an ambitious programme of industrial and economic development. All our projects under the Second Five Year Plan have to be completed soon and we have to strive hard for making greater and more vigorous efforts to make the Third Five Year Plan a success. A backward State like Assam must give the highest importance and most of its attention to the question of development. We can hardly waste our time and energy in other matters. But if this question of Official Language continues to engage the attention of the people the way it is doing now, I am afraid in the long run we shall be the worst sufferers. Therefore, I would very much like that this question is decided in this very Session of the Assembly. Delay or postponement will only keep the people in a state of uncertainty and suspense and therefore, will not only be undesirable but also extremely harmful to the State as a whole.

At the same time it must be realised that rapid development of the State largely depends upon the willing, active and intelligent co-operation and participation of the people. Such intelligent co-operation and participation becomes difficult, rather impossible, if the administrative affairs are conducted in a language not understood by the overwhelming majority of the people. Unless the administration moves closer to the people which is facilitated to a large extent only if the administration speaks the language understood by the people not only developmental programmes suffer but democracy itself fails to achieve full growth and acquire its true meaning. It has, therefore, become highly necessary and a matter of urgency that steps be taken to introduce people's language for purpose of official use.

It is, of course, true that in the course of the last few months divergent views have been expressed on this question of Official Language. Even within the same category of views, there are various shades. The Government, however, has all the time been anxious to see that this question is decided on the basis of an agreed solution or a formula most acceptable to all sections of the people of Assam. It is with that end in view that I made the statement in the Budget Session and the A. P. C. C. resolution also put conditions of no imposition and adequate safeguards. I am glad that other political parties in the State have also approached this question in that spirit and have given their views. In our sincere desire to arrive at an agreed solution, I, in my capacity as the Chief Minister and as one of the

members of the Negotiating Committee appointed by the A. P. C. C. started a series of discussions with representatives of various parties, groups and linguistic communities. I am however sorry that in spite of many requests from many quarters for want of time we could not comply with all the requests. I convey my apology to all those whom we could not meet. It will not be wholly true to say that these talks and discussions failed. In the course of these discussions, we could appreciate the views, the difficulties, problems, apprehensions and also suspicions. We strained all our nerves and left no stone unturned in our effort to evolve a reasonable formula for all sections of the people of Assam. I am glad to say that almost everybody showed a spirit of accommodation and keenness to arrive at an agreed formula even by making whatever adjustment was necessary to his or their original stand. The proposal arrived at after long discussions and talks and most sympathetic consideration of all points of view expressed on this question embodies widest possible measure of agreement among various sections of people and also signifies the spirit of utmost accommodation that has been possible under the circumstances. The series of discussions and negotiations and the proposal now placed before you will also make it absolutely plain that the Government was all the time guided by the principle that there should be no imposition of the majority-will on the minority.

I would be failing in my duty if I do not express our grateful thanks to our Union Home Minister, Shri Govind Ballabh Pant, who in compliance to my request spread a few days and come to our State to guide us with the vast experience behind him in solving this rather complicated problem for our State. We are indeed very thankful to him.

In course of our discussions with the various representatives we received various suggestions. To mention a few, there were proposals for :—

- (1) Postponment of this issue.
- (2) Declaring only 'Hindi' as the Official Language for the State.
- (3) Declaring Assamese, Bengali and Hindi as the Official Languages for the State.
- (4) Declaring only Assamese as the Official Language for the State with safeguards for the non-Assamese speaking districts.
- (5) Formation of a Separate Hills State consisting of the hill districts of Assam. etc., etc.

We gave all these proposals our very serious consideration. There are two ways of arriving at a decision—one is to go along by majority views ignoring the minority views and face the consequence whatever it may be and the other is as far as possible by understanding, appreciation and adjustment of all views. We felt that in a matter like this it would be good for the State and the people and it would pay in a long run if the latter course is adopted. With this approach in our mind we have come to the conclusions in the circumstances prevailing today that:—

- (1) Assamese and English to be replaced by Hindi should be declared the Official Languages for the State, have Assamese for district administration in the Brahmaputra Valley, Bangalee for Cachar and leave the option of selecting whatever language the

respective District and Regional Councils choose for district administration in their respective districts, continue English in the Secretariat and Heads of Departments. Offices and the Bill that is to be introduced presently in this House contains these proposals.

I however do not claim this to be an ideal proposal, but I could not think of a better proposal than this taking into consideration the hard realities in which we are living today.

I would also make it quite clear that we do not have a closed mind and I would gladly consider any improvement that may be suggested on these proposals by this august House.

I would appeal to all to consider this Bill in the spirit in which it has been placed before this House. As I said before, Members of this House are certainly free to make whatever suggestions they may have to further improve this Bill and make it more agreeable and more acceptable to all sections of the people of Assam.

In the 1951 Census 120 languages were recorded as mother tongue in Assam. But it is obvious that it is not possible to make every language spoken in this State the Official Language for practical reasons. Therefore, the people of Assam have to choose one or more languages for administrative purposes and how to do it. Before India attained Independence, the question of national language for free India was discussed and the same problem was faced. There are not less than 150 languages spoken in India and of at least 14 languages have been accepted as major and developed languages. But it was plain that it would not be convenient and practicable to adopt even all these 14 languages for the administrative purposes at the Centre. In deciding this question Gandhiji tried to find if any particular linguistic group was in absolute majority and there was none. Then Gandhiji adopted the principle that the language spoken and understood by the single majority group should be accepted as the national language of India and that is how Hindi was finally selected. The number of people whose mother tongue is Hindi will not be more than 6 to 7 crores and number of people who have accepted Hindi as spoken language will be about 15 to 16 crores today. In a country of 40 crores, therefore, it is clear that the Hindi speaking population does not constitute an absolute majority, but forms the single majority linguistic group. In Assam also when this question is approached on the basis of the same principle a case for the Assamese language is made out.

✓ Further more, Assamese is one of the 14 languages named in the Constitution of India. The very purpose of the Eighth Schedule of the Constitution where in the languages have been listed is obviously to make each one of these languages the official language in their respective States or Regions. The map of India has also been recently revised on the basis of language. That has further emphasised the claim of each regional languages enumerated in the Constitution to become the official language of the region concerned. If therefore, Assamese has to become the Official Language in any part of India, where-else can it so become if not in Assam?

From these two points of view, therefore, the choice of Assamese as the Official language is inevitable and quite reasonable.

And what is this Assamese language? Any one who is acquainted with the origin and the history of development of Assamese language will clearly see that this language in the course of its development has drawn quite extensively upon the various tribal languages or dialects spoken in this part of the country. Hundreds of words have been taken in and even in some cases expressions have been borrowed by the Assamese language from the tribal languages spoken in the hills and plains. In phonetics and morphology the Assamese language is so much soaked with and so deeply rooted in the tribal languages that it is impossible to conceive of the form and character of this language if it is completely stripped off the historical tribal influence. Although from the points of view of origin and grammar Assamese language is undoubtedly a branch of Sanskrit and Prakrit, in the course of its development it was to a large extent influenced and shaped by the local tribal languages. Its present form, therefore, can be rightly considered as the resultant of the long process of intermixture of the original Prakrit with the languages spoken by various sections of tribal people in this region. The fact that Assamese has long served as some sort of a *lingua franca* even among the tribal people speaking different languages not only in the plains but also in several hills including practically whole of North East Frontier Agency is highly significant and simply substantiates my contention and its historical claim to be the common language of this eastern region.

✓ We should also realise that Garo, Khasi, Mizo, Mikir, and all other languages spoken in the State are as much our own language as we consider the standard Assamese to be and each one of these tribal languages has its distinct feature. I have no doubt that as the Assamese language further grows, it will be more and more influenced by these tribal languages that are themselves growing. ✓ Assamese language will fail to develop further if the other tribal languages are not helped and also allowed to develop. Similarly, the tribal languages will grow and develop at a faster speed if they are helped by the Assamese language also. So it is clear that mutual relationship between the Assamese and the tribal languages is historical and is bound to continue to play the historical role for all the time to come. If we realise this historical truth, it will be the duty of everybody in this State, whether in the plains or hills, to help this process of mutual growth and enrichment and bring the languages closer instead of erecting walls between them on grounds of sentiments and emotions. ✓ In order to help this process, it is as much necessary for the plains people to learn the languages of the hills as it is also necessary for the hill people to try to learn the language of the plains. I am of the opinion that every man and woman in the plains should learn at least one language of the hills. It must also be noted that whatever we may do we cannot alter the facts of geography. The hills and the plains of Assam must exist side by side till eternity unless, of course, some kind of cosmic revolution or upheaval totally changes the face of this part of the globe. ✓ The socio-economic relationship between the hills and plains, therefore, is bound to continue and grow and can never be snapped. This relationship itself, if not anything else, will make unavoidable, rather highly desirable, if plains and the hills to learn each others' languages. If anybody refuses to learn, his own economic interests alone will suffer and I do not believe that the common people in the hills, and the plains will ever allow their vital economic interest to suffer thereby. ✓

But at the same time we cannot overlook the fact that quite a large number of hill people cannot speak or write standard or literary Assamese today. The British Administration kept the hills separate from plains and the mutual relationship that existed before the advent of the British was snapped during the hundred years and more of British rule. If Assamese becomes the sole official language of the State the people of the hills in particular will suffer from serious handicaps and large number of officers from the hills will overnight become illiterate and disabled. It has therefore, been provided in the Bill that English to be replaced by Hindi be also made the official language so that the non-Assamese speaking people are not put into a serious disadvantage. I would like to make it clear that it is mainly to meet the difficulties and apprehensions of particularly the hill people that this provision has been made in the Bill. English is a foreign language and it has to go in due course. It is with a view to ultimately replace English that this Bill has been brought before this House. But when English is completely removed from official use it will be replaced by not only Assamese but also by Hindi. In any case Hindi has to be learnt by everybody as a national language and to the people of the plains it will not cause any difficulty at all if Hindi remains side by side with Assamese as the Official Language. For the hill people it will be a great relief and advantage. They would be relieved to a large extent from the compulsion of learning too many languages. They will thereby be provided with near equal opportunities with the people of the plains. Let learning of language be left to the free choices and out of unfettered realisation of their own interests. Their must not any compulsion about it and certainly not an official compulsion. I am sure that the Assamese speaking people will realise and appreciate that while they will be in an advantageous position to have their own language as the sole Official Language in the Brahmaputra Valley and as one of the two Official Languages at the Secretariat level, in due course it is their duty and responsibility to see that the advantage of the non-Assamese speaking people is lessened and minimised. The provision therefore, makes it absolutely clear that the Government do not want to impose the Assamese language on the non-Assamese speaking people, particularly the people of the Hills. As long as necessary English will naturally continue to be used in the Secretariat and the Heads of Departments, and therefore nobody will be put to any kind of immediate disadvantage or inconvenience. Apart from everything else, practical considerations make it just impossible to remove English immediately from the Secretariat and the Heads of Departments.

So far as administration in the hill districts is concerned, the Bill provides that the District and Regional Councils will decide for themselves what language each district or Regional Council would like to use for official purpose within their respective jurisdictions. Similarly the people of Cachar have been allowed to use Bengali language for the purpose of administration up to the district level. With these provisions on the Bill, it becomes absolutely clear that no citizen of Assam will suffer from any inconvenience whatsoever on account of the declaration of Assamese and Hindi as the official language. As regards the Bengali I may add only this much that theirs is a highly developed language and literature which need no special care or encouragement for development, and their language is for all practical purposes already an Official Language of one of the most important States in India. Bengali language and literature have always enjoyed a place of honour and

pride in the whole country. Notwithstanding this advantage of the Bengalis there language has been recognised for official use in the Bengali majority district of Cachar and they will also have the advantage of using it if they so choose, the national language, that is, Hindi, at the Secretariat level as an alternative to Assamese. In the Brahmaputra Valley Assamese will naturally be the sole Official Language.

There seems so be some amount of confusion and misunderstanding about what is meant by an Official Language. The Official Language is only for administrative purposes. It has nothing to do with the medium of instruction. The medium of instruction for any citizen is guaranteed by the Constitution, and therefore, nobody should be under any apprehension that the declaration of the Official Language will make it impossible for him to take his education in his mother tongue. It is also the policy of this Government to help the growth and development of the tribal languages so that each one of these languages can become the medium of instruction at higher and higher stages of education. Some hill languages have already reached a high stage, but some are still not quite developed. But I am sure that with whatever assistance the Government can give and with the efforts of the people themselves each one of these languages will develop.

The suggestion for dismemberment of Assam is, in my opinion, no solution to the problem of the official language. Let us, therefore think not in terms of disunity and disintegration but in terms of greater harmony, stronger bonds of unity and generation of a powerful process of integration, Maintenance of peace and order, creation of an atmosphere of mutual good-will trust and fellow-feeling among the various communities rapid social progress and economic development of the entire State and above all, strengthening the forces of integration as against those of disintegration are the supreme task and responsibilities to which the people of this State must address themselves in all solemnity and earnestness. Failure to discharge this historic responsibility will be only at our peril. The Government have been making and will continue to make all efforts in this direction and I appeal to sections of people of Assam to lend their hands of earnest co-operation. Government alone cannot fulfil these tasks without the active co-operation and willing and constructive participation of the people. Emotions and sentiments have been displaced in abundance. May I now in all humility ask for a more vigorous play of reason? Let emotions be directed into creative channels and regulated by a rational outlook and intelligent approach. People want their languages to be recognised and given due official status and this Bill gives it to the full. They asked for no imposition of any language on anybody and the Bill Steers clear of that too and removes completely all fears and apprehensions on that score. All possible safeguards have been clearly provided in the body of Bill itself for the linguistic minorities in the matter of Government employment and contracts as well as of education. Everybody has been given a free choice and the viewpoints of all sections of people have been duly respected and accommodated. I do not think that under the circumstances and consistent with overall consideration of unity and integrity there can be any other proposal more reasonable more rational and more democratic than one contained in this Bill. I hope and believe that with the passing of this Bill we shall be able to march forward towards building a strong united and much more firmly integrated Assam.

Shri HARESWAR GO WAMI (Rampur): Mr. Speaker, Sir, it is really a historic day for us in that after twelve years of insistent demand made from various sections of the people the Government have found it possible to introduce the Assam Official Language Bill. Sir, it is not usual to make any speech on the introduction stage of a Bill, but to day on this occasion, when the Chief Minister has made a very elaborate and a very reasonably and through provoking speech. I consider it my duty to say a few words at this stage. Sir, it must not be taken by this House that our consent in accepting the motion to introduce the Bill as our acceptance of the Bill or its underlying principle or the clauses. The speech just now made by the Chief Minister is one which should be considered by every Member of this House and we promise to do so. Yet, on a rough regarding of the Bill, I find that this bill disappointed and dismayed the people of Assam. We have not been able to accept the logic of a bilingual State in Assam. We have not been also able to find any reason for accepting this formula when the floor of this House, my Friend Mr. Williamson Sangma, my Friend Mr. Thanglura, accredited representative of a section of the hill people, have said in clear and unequivocal language that this is not acceptable to them. If it is not acceptable to the people of Assam Valley, if it is not acceptable to a large section of the hills people, if it is not acceptable to the Cachar people, for whom are we bringing this Bill? I admit that in a matter like this, it is very difficult to have absolute agreement. No State has been able to find that absolute agreement and it is no wonder we have failed. We must therefore try to have the maximum agreement, but this maximum agreement should not mean that there should be two official languages for this State. I have not been able to compromise my position with this. And therefore, through I would consider the statement made by the Chief Minister in its true perspective, and try to accommodate myself and my party as much as possible at the outset, I would again request the Chief Minister to consider whether it will not be wise to have only Assamese as the State Language, giving all possible safeguards to linguistic minorities. After all, our stand is stand is one of meeting out the fairest deal to everybody, but is not one of appeasing anybody. We stand by logic, we stand by scientific and cogent reasonings but to have that it is not necessary to placate somebody. We have seen that by adopting an attitude of appeasement no one in history has been able to appease anybody. Therefore, Sir, without going into the detail of the Bill, I would request the Chief Minister to consider the large volume of opinion in favour of making Assamese as the only Official Language with adequate safeguards to all the linguistic minorities. I have received yesterday a telegram from the Assam Paranitya Hindustani Sanmilan, a telegram from the Sixth Association, demanding that Assamese only be made the State Language. When the Hindi speaking people do not want Hindi to be the State Language, when even the tribal friends cannot speak that clause in the Bill? I feel that if it becomes necessary afterwards we may consider that. At the moment I want and it is the voice of the people of Assam that as the peoples' language Assamese Language should be made the State Language and English should continue as provided in Article 345 till English has been given a goodbye by the Union. I find Sir, in the meantime it would be possible to consider every aspects also and therefore I would again request that the point of view should be considered. Hindi has a position of its own, an unassailable position. Hindi will remain the supreme language, the national language of the Union and therefore it is not necessary to make Hindi the official language of the State particularly when the Hindi speaking people do not want even when the tribal

friends who cannot speak Hindi also cannot accept Hindi as the Official Language immediately. Therefore, I would reserve my elaborate observation on the Bill till the consideration stage. The Chief Minister has said that this Bill has to be considered without passion, without emotion. We have a duty to do that in this House that discussing the Bill we must not generate heat. We have a duty also to see that in passing the Bill we must take democratic methods. Things cannot be decided by lathi. Things must be decided, in a democracy, by discussion, through adjustments. I would request through you Sir to everybody in the State that let us to-day have a cooler atmosphere, let us put our heads together to find a solution of this in a democratic manner and I have full faith that democracy will succeed and the aspirations of the people will be satisfied.

*Shri GAURISANKAR BHATTACHARYYA (Gauhati) ^{CP}: Sir, I was wondering why the Chief Minister did not make the statement which he has just made before he sought the leave of the House to introduce the bill before his colleagues in the Ministry, namely Shri Williamson Sangma, Shri Lalmawia, Shri Thanglura and other staged a walk-out from this House. However, as we are passing through unusual time we are also taking very unusual steps and we are also thinking of very unusual measures. I quite appreciate the spirit in which the Leader of the House has brought the Bill and I consider the speech which he has just delivered as a momentous speech, a speech which speaks of tolerance, a speech which is full of the spirit of accommodation and love for the country and integrity of the State. I sincerely congratulate the Chief Minister for his speech. But I have found it extremely difficult to understand the bill in the context of his speech. It is quite true that this is an issue which has been agitating the minds of the people in the State, in its various sections, in various ways and it is also a fact that the unfortunate statement of his of the 3rd of March and it is he made in the best of his intentions were variously interpreted which variously acted upon and we had the experience of unprecedented holocaust in the State because of this and after all the bitter experience that we have had in the recent past, it is only meet and proper that we should take the problem on its two horns and solve it once for all. I quite appreciate that there should be a spirit of accommodation a spirit of understanding, but I am not one who is prepared to give premium for disintegration. I am not one who is prepared to submit either to the burning of effigy or to the staging of violent demonstration. If there is justice for a cause that cause must be upheld. If there is no justice then that cause must not be advocated.

It is the spirit in which I approach the problem. We thought that now that the entire country is possessed of the problem, now that the matter has come on the floor of the House in the form of a Bill, we should allow the introduction of the Bill. When we agreed to have the introduction in this Assembly, it did not at all mean that we are agreeable to the principle of the Bill, as it stands now. As a matter of fact, I was prompted to think in the same line as my friend Shri Williamson Sangma had said that for such a very important legislation to be passed it was really necessary to have the opinions of the vast masses of the people. It would have been in the fitness of things if the Bill had been prepared at least 15 days before and if this could have been published in the Gazette and circulated for eliciting different shades of public opinion. It really very unfortunate that all on a sudden such a Bill should come and it should be variously interpreted by various sections of the people in various ways. At any rate

what do we find? The Chief Minister has rightly said that the purpose of an Official Language Bill is that we should see that the vast masses of the people, the common masses, who do not understand a foreign language like English or a language from within India itself but not prevalent in the State, find a language understandable to them. If the administration is run by English, then what becomes the consequence? The consequence is that the vast masses of the people of the State cannot take an intelligent part in the administration. It is not democracy where the masses cannot take an intelligent part in the administration, and, therefore, to bring in the meaning of democracy in the life of the people, it is necessary that there should be an official language from languages which are prevalent in the State. With that spirit and with that end in view we on behalf of the Communist Party suggested that Assamese being the language spoken by the majority of the people in this State should be made the official language in all spheres at the State level as well as in all levels in the districts except the district of Cachar, United Khasi and Jaintia Hills, Garo Hills, Mizo Hills and North Cachar Hills and with adequate and proper safeguards to all linguistic minorities. As a matter of fact I find that so far as the basic principle is concerned there was no difference among the resolutions of the Congress, the Communist and the Proja Socialist Party, namely that so far as the State level is concerned, Assamese should be the official language of the State of Assam, and that for the interim period, that is to say, so long as English is not replaced by Hindi as a national language, English should of course continue as provided in the proviso to Art. 345 of the Constitution of India.)

In this interim period there should be progressive realisation of the replacement of English by Assamese in the State level. By a cursory view of the Bill we find that this process is lacking not only in the interim period Assamese was not given a place whatsoever in the State level, but we find that in the ultimate analysis also the position of Assamese was relegated to a very secondary position. Therefore, I must say that while we have agreed to the introduction of the Bill and while we also appreciate that we should be respectful to the sentiment and emotion of our brothers and sisters in the hills, we should also remember that there cannot be submission to the spirit of disintegration. If we are going to give a premium to the spirit of disintegration it may be too difficult to keep the unity and solidarity of the State. Thus it does not always mean appeasement and submission; so we reserve our opinion on the Bill and we reserve our further detailment and discussion of the principle underlying the Bill. We have to say this today because the Chief Minister in his wisdom thought it necessary to give a long statement explaining his point of view and the view of his Cabinet.

Shri KHOGENDRA NATH BORBARUAH (Amguri): Mr. Speaker, Sir, I also feel that I should make a few observations after the statement made by the Leader of the House. But when we will get enough time at the consideration stage in discussing the entire provisions of the Bill, I do not like to take much time of the House today. I would like to express here that I am glad that Government is trying to solve this problem which is agitating the minds of millions in the State for a long time. But what I do not understand is why Assam State has been declared a bilingual State. Hindi is the national language and as such it has its place in Assam. Why should it be declared separately as State language of Assam? It has been

unequivocally expressed by the people that Assamese should be declared as the official language of the State, but in spite of that this Bill has sought to declare Hindi also as another official language of Assam. I cannot appreciate why this is done by the Government.

Secondly, we have already submitted on behalf of the R. C. P. I. some suggestions to the Government regarding this question that some safeguard should be given to the linguistic minorities living all over Assam. So far as the Hill people are concerned, we have suggested that the Hill people should be granted substantial degree of autonomy as regards their education and administration. Their own mother tongue or language of their choice should be adopted to carry out all the matters of the areas. Here in the discussion today I do not like to speak much but I would like to say this that the bill is bound to bring much complications as well as an extra strain on the exchequer of the State.

With these words, Sir, I resume my seat.

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY (Nalbari—East): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমীয়া ৰাজ্যিক ভাষা বিল খন মুখ্য মন্ত্ৰীয়ে উত্থাপন কৰিলে বুলিয়েই তাত আমাৰ পূৰ্ণ সমৰ্থন আছে বুলি কব নোৱাৰো। হিন্দী ভাষা ভাৰতৰে ৰাষ্ট্ৰ ভাষা গতিকে অসম ৰাজ্যিক ভাষাৰ ভিতৰত হিন্দী কিয় স্মুৰা হৈছে আমি বুজা নাই। হিন্দী ভাষাকো অসমীয়াৰ লগতে স্বীকৃতি দিলে অসমীয়া ভাষাৰ ভবিষ্যৎ একেবাৰে অন্ধকাৰ। consideration Stage ত আমি এই বিষয়ে কবলৈ সুবিধা পাম—তেতিয়া এই বিষয়ে বহলাই কম। অসমত অসমীয়া ভাষাৰ বাহিৰে অন্য ভাষাই স্বীকৃতি পাব নোৱাৰে। পৰ্বৰত বিলাকত আৰু কাছাড জিলাত Protection দি অসমীয়াকে ৰাজ্যিক ভাষা হিচাবে স্বীকৃতি দিব লাগে। এই বিষয়ে মই মুখ্য মন্ত্ৰী তথা সদনৰ তথা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

Shri HIRALAL PATWARI (Panery): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি অসমৰ এটা বুৰঞ্জীমূলক দিন। এই সদনত অসমৰ ৰাজ্য ভাষাৰ যি খন বিল মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে দাঙি ধৰিলে তাত জন্মসাধাৰণৰ দাবীৰ বিশেষ সাধন হোৱা দেখা নাই। গতিকে এই বিলত মোৰ সমৰ্থন জনাব নোৱাৰিলো। বিভিন্ন ভাষা ভাষী সকলৰ সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা সংবিধানে দিছেই গতিকে এই বিলত সেইবোৰৰ বাবে বিশেষ ব্যৱস্থাৰ প্ৰয়োজন নাই। মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি আমাৰ অসমীয়া জনসাধাৰণৰ মনত ভাব জাগিছে আমাৰ অসমীয়া ভাষাই ৰাজ্যৰ একমাত্ৰ ৰাজ্যিক ভাষা হব। আমি জনমতৰ পৃষ্ঠপোষকতা কৰো গতিকে মোৰ বোধেৰেও আমাৰ ৰাজ্যত অসমীয়াকেই একমাত্ৰ মূল ভাষা কৰি লব লাগে। তাৰ পিচত বাকী বিলাক যেনে ধৰণে ভাল হয় বিভিন্ন ভাষাভাষী লোকৰ কাৰণে বক্ষাক্ষত ব্যক্তি পৰিবৰ্ত্তন কৰিব লাগে। চৰকাৰে এই কথাটোতৈ চোকা দৃষ্টি ৰাখিব লাগে।

এই বিষয়ে আমি বক্তৃতা দিয়া কথা নহয়। বক্তৃতা দিবৰ সময় যথেষ্ট আছে আৰু এই বিলৰ সংশোধন কৰিবৰ সময়ো আছে। অসমীয়া জনসাধাৰণৰ মনোভাব আৰু আশা আকাঙ্ক্ষাৰ দৃষ্টি ভঙ্গিৰে বিলখন সংশোধন কৰি পাচ কৰিব লাগে। মই আজি ইয়াকেই কলো। বিলৰ আকাৰে এই সদনত যিখিনি কথা দাঙি ধৰিছে সেইটো সমর্থন কৰা কথা নহয়। সেই বিষয়ে মই পিচত আলোচনা কৰিম এতিয়া ইয়াকে কৈ মই সামৰণি মাৰিলো।

The Assam Panchayat (Amendment) Bill, 1960

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Finance) : Mr. Speaker, Sir, I beg leave to introduce the Assam Panchayat (Amendment) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER : The motion moved. The question is that leave be granted to introduce the Assam Panchayat (Amendment) Bill, 1960.

(Leave was granted).

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED : Sir, I beg to introduce the Assam Panchayat (Amendment) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER : The question is that the Assam Panchayat (Amendment) Bill, 1960 be introduced.

(The question was adopted).

(The Secretary Legislative Assembly read the title of the Bill).

The Assam Land and Revenue Regulation (Amendment) Bill, 1960

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) : Sir, I beg leave to introduce the Assam Land and Revenue Regulation (Amendment) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER : The motion moved. The question is that leave be granted to introduce the Assam Land and Revenue Regulation (Amendment) Bill, 1960.

(The question was adopted).

Shri HARESWAR DAS : I beg to introduce the Assam Land and Revenue Regulation (Amendment) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER : The question is that the Assam Land and Revenue Regulation (Amendment) Bill, 1960 be introduced.

(The question was adopted).

(The Secretary Legislative Assembly read the title of the Bill).

The Assam Special Powers (Press) Bill, 1960

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Law) : Mr. Speaker, Sir, I beg leave to introduce the Assam Special Powers (Press) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER : Motion moved is that leave be granted and introduce the Assam Special Powers (Press) Bill, 1960.

Shri GOPESH NAMASUDRA (Patharkandi (Reserved for Scheduled Castes)) : Sir, I oppose the introduction of this Bill.

Mr. SPEAKER : I put the question.

Sbri GOPESH NAMASUDRA [Patharkandi (Reserved for Scheduled Castes)]: Sir, I want to say something.

মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, সাধারণতঃ একটা বিল যখন Introduce করা হয় তখন তাহার বিরোধীতা করার প্রথা নাই, যদিও ইহা বিধি-বহির্ভূত নয়। কিন্তু এই ক্ষেত্রে কতকগুলি মৌলিক কারণ বর্তমান থাকায় এই সমস্ত আদি oppose করিতে বাধ্য হইলাম।

প্রথমতঃ Assam Special Powers (Press) Bill, 1960 এরমত একটা গুরুত্বপূর্ণ বিল যাতে সংবাদপত্রের মৌলিক অধিকার খর্ব করবার জন্য গভর্ণমেন্ট ক্ষমতা হাতে নিতে চান এই রকম একটা বিল বহুপূর্বে সরকারী গেজেটে প্রকাশ করা উচিত ছিল। এতে এই বিল সম্পর্কে মাননীয় সদস্যরা একটা জনমত সংগ্রহ করে আসতে পারতেন। কিন্তু বিধান সভার বিশেষ অনুমতি দিয়ে আজ এইরকম একটা গুরুত্বপূর্ণ বিল মাত্র ১৫/২০ মিনিট পূর্বে সদস্যদের টেবিলে দিয়ে বিশেষ অনুমতি চাওয়া হচ্ছে—বিল Introduce করার জন্য।

দ্বিতীয়তঃ সংবিধানে যে freedom of speech, Supression and Organisation এর অধিকার স্বীকৃত হয়েছে তাকে খর্ব করবার জন্য এই বিশেষ ক্ষমতার কি প্রয়োজন আজকে আছে বা থাকতে পারে যার জন্য অত্যন্ত জরুরী হয়ে পড়েছে এই আইন উত্থাপনের।

আসানের অশান্তিজনক অবস্থা এখন ক্রমশঃ স্বাভাবিক হয়ে আসছে। বিভিন্ন সম্প্রদায়ের মধ্যে স্বাভাবিক সম্পর্ক স্থাপন করার নিমিত্ত সারা ভারতের জনমত এবং নেতৃবৃন্দ সচেষ্ট। এই অবস্থায় এইবিলের কি প্রয়োজন এটা বুঝে উঠা কঠিন।

কিন্তু একটা জিনিষ অত্যন্ত পরিষ্কার—দাঙ্গার অবস্থাকে সামনে ধরে আজ সরকার নিজে হাতে বিশেষ ক্ষমতা নিতে চান এবং প্রয়োজন বোধে আন্দোলনকে দমন করবেন এই আইন দিয়ে।

আসানের রাজ্যভাষাকে কেন্দ্র করে যে অশান্তি এবং দুঃখজনক ঘটনা ঘটে গেল তা হঠাৎ একদিনে হয়নি। বেশ কিছুদিন আগ থেকে ঘটনার গতি সেইদিকে চলেছিল। আসানের ভিতরের বা বাহিরের সংবাদপত্র ঘটনাগুলিকে নিজেদের সুবিধামত ব্যবহার করেছে এতে সাম্প্রদায়িক উত্তেজনা প্রসারিত হতে পারে এটা ঠিক। কিন্তু সরকার কি এইগুলো বন্ধ করতে পারতেন না ?

আমরা জানি কামরূপ এবং শিলঙে কলিকাতার কাগজ আসা সরকার বন্ধ করে দিয়েছিলেন। শিলংএর জনৈক সাংবাদিকের উপর সংবাদ প্রেরণের নিষেধাজ্ঞা জারি করেছিলেন। আইনের তো তাতে অভাব ছিলনা। যদি সরকার মনে করতেন সে সংবাদপত্রগুলি যে ভাবে সংবাদ পরিবেশন করছে তা এই রাজ্যের বিভিন্ন সম্প্রদায়ের সম্প্রীতি এবং ঐক্য স্থাপনের পরিবর্তে বিভেদ এবং পরস্পরের মধ্যে বিদ্বেষ প্রচারে সহায়তা করছে। তবে তারা সেই সময় অর্ডিন্যান্স জারী করে কেন এই কুংসা বা বিদ্বেষ প্রচার বন্ধ করলেন না ?

আইন হাতে নাই ইহা সত্য নয় বা বিশ্বাসযোগ্য নয়। কারণ আসাম জন-নিরাপত্তা আইন অনুযায়ী press এবং মিটিং কন্ট্রোল করার ক্ষমতা হাতে নিরেছেন বহুপূর্ববৈ। দৃষ্টির স্বচ্ছতার অভাব। ঘটনার বিশ্লেষণে রাজনৈতিক দূরদৃষ্টি অভাব এবং অপদার্থতার জন্য সরকার রইলেন চুপকরে আর গুণ্ডারা চালাল অবাধ রাজত্ব, সংগ্রহ ব্রহ্মপুত্র উপত্যকার উপর। স্বভাবিক যোগাযোগ ব্যবস্থা বানচাল হয়ে গেল। সংবাদ সংগ্রাহর কোন ব্যবস্থা রইলনা। এই অবস্থায় কোন সংবাদপত্র যদি এদিক ওদিক করে থাকে তবে তাদেরকে দোষারোপ করা যায় না।

এইবলে আমাদের সংবাদপত্র বাংলাদেশের সংবাদ পত্র যে কাজ করেছে তা আমি সমর্থন করছি না কিন্তু সরকার ব্যবস্থা নিলে হয়তো ভুল সংবাদ প্রচার বন্ধ সম্ভব হত।

আজ যখন সাম্প্রদায়িক মনোভাবে সাধারণ মানুষ বিভক্ত হয়ে গেছে যখন স্বাধিকার রক্ষার জন্য এক্যবদ্ধ আন্দোলন গঠন সম্ভব নয় তাই সরকার সময় বুঝে জরুরী ক্ষমতা নিজের হাতে নিয়ে যাচ্ছেন। এতে executive এর হাতে সমস্ত ক্ষমতা তুলে দিবেন এবং ক্ষমতার অপব্যবহার চলবে, আর সমস্ত গণতান্ত্রিক শক্তিতে দাবাতে এটা ব্যবহার করবেন। এইবলে বিধান সভায় এইবিল উত্থাপনে আমি বিরোধীতা করছি।

Mr. SPEAKER: Now I put the question. The question is that leave be granted to introduce the Assam Special Powers (Press) Bill, 1960.

(The question was adopted.)

Shri FAKHRUDDIN ALI AHMED (Minister, Law): Sir, I beg to introduce the Assam Special Powers (Press) Bill, 1960.

Mr. SPEAKER: The question is that the Assam Special Powers (Press) Bill, 1960 be introduced.

(The Secretary, Legislative Assembly read the title of the Bill).

Election to the Gauhati University Court

Shri RADHIKA RAM DAS (Deputy Minister, Education): Sir, I beg to move that this Assembly do elect five representatives of the Assam Legislative Assembly from among their own numbers in accordance with the provision of Section 9(1)(xvi) of the Gauhati University Act, 1947, to the Gauhati University Court.

Mr. SPEAKER: Motion moved. I put the question. The question is that this Assembly do elect five representatives of the Assam Legislative Assembly from among their own numbers in accordance with the provision of Section 9(1)(xvi) of the Gauhati University Act, 1947, to the Gauhati University Court.

(The question was adopted.)

Further discussion on the motion on the Statement made by the Revenue Minister on 7th October, 1960 regarding recent flood situation in the State and relief rendered by the Government

Maulavi Md. IDRIS (Rupohihat): Mr. Speaker, Sir, I have enough instances that due to floods Nowgong has suffered heavily. Heavy damages have been done to the crops, properties, school buildings, P. W. D. Roads, bridges and culverts and there were some breaches on the Brahmaputra dykes. Some houses were also washed away by the Kopili River and many houses have been badly damaged in Jarabari and Alitangani Mauzas due to stagnancy of water in those areas. Sir, for solution of the flood problem in some parts I suggest that some people from Jarabari and Alitangani Mauzas should be shifted to some other place because these people are subjected to flood every year and possibly no flood control measure can save them. To cite an example, the people who are living outside the Brahmaputra dyke in Alitanguni Mauza are the worst victims of this year's flood. These people have lost their lands due to erosion and deposit of silt since 1950 and till then they are suffering every year due to flood and also due to want of any means of livelihood. These people need immediate rehabilitation and I would urge upon the Government to sanction rehabilitation loan to these families immediately and also to expedite other loans, such as cattle loan, seed loan, etc., to the other affected people of the district. Sir, I have suggested other flood control measures the other day and I do not want to repeat them again. Lastly, I hope that about the district of Nowgong our Government will procure a full-fledged report from the district authority and will act according to that and I wish that without waiting for a report from the Deputy Commissioner, Nowgong the Government may sanction some seed loans which can be distributed immediately so that the recipients may arrange for the winter crops after this disaster.

Thank You Sir.

Shri BAIKUNTHA NATH DAS [Rangiya (Reserved for Scheduled Tribes)]: উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গোটেই অসমত হৈ য়োৱ বানপানীৰ বিষয়ে এই সদনত যি আলোচনা হৈছে সেই প্ৰসঙ্গত য়ো দুটা মান কথা কবলৈ বিচাৰিছো। মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে যিটো বিবৃতি দিলে তাত ভালেখিনি ব্যবস্থা আছে যদিও বহুত কথা বাদ পৰিও গৈছে। আমাৰ দেশত প্ৰতি বছৰে বান পানী হয় আৰু চৰকাৰে প্ৰতি বছৰে বহু টকান সাহায্য দিব লগা হয়। আজি অসমত হয় বান পানী, নহয় গৰাখহনীয়া বা জুয়ে পোৰা, আদি দুবোৰ যিটো থাকেই। কিন্তু চৰকাৰে তাৰ কাৰণে যথেষ্ট সহায় দিব নোৱাৰে কাৰণ সাহায্যৰ বাবে কোটি কোটি টকাৰ দৰকাৰ হয়। আজি জুয়ে পোৰা মানুহৰ ঘৰ সাজিবৰ কাৰণে টিনপাট দিব পৰা নাই সেই দৰে বান পানী পাড়িত লোক সকলে টিন পাট পাব পৰা নাই। গতিকে কি ধৰণেৰে সাহায্য দিব লাগে, যিটো কাৰ্য্যকৰী সাহায্য হব, সেইটো ভালকৈ চিন্তা কৰা উচিত। সদস্য সকলে বহুত পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে আৰু সেই বোৰ কেনেকৈ কাৰ্য্যকৰী কৰিলে ভবিষ্যতে বান পানীৰ পৰা ৰক্ষা পৰা যাব সেইটো বিষয় ভালকৈ চিন্তা কৰিব লাগে। কামৰূপৰ উত্তৰ পাৰে নলবাৰী বজ্জি, তামূলপুৰ আদি ঠাইত সৰা বান পানী হৈ থকাৰ কথা সকলোৱে জানে। কিন্তু সাহায্যৰ ক্ষেত্ৰত বৰ বেমেজালি হোৱা দেখা যায়। হয়তো কোনো খন গাঁওত ৪০ ঘৰ মানুহ আছে কিন্তু সাহায্য দিছে ২০—২৫ ঘৰ মানুহক সেইদৰে এটা পৰিয়ালত হয়তো কুৰিজন মানুহ কিন্তু সাহায্য সেইমতে পোৱা নাই। বহুত তাৰতম্য হোৱা দেখা যায়। সাহায্য ঠিকমতে দিবৰ কাৰণে কৰা নাই। কৰা নহয় হয়তোবা অক্ষিচাৰ যাব নোৱাৰে পোৱাৰ অন্তৰ্বিধাৰ কাৰণে। বজ্জিৰ উত্তৰ

ফালে পাহাৰৰ ওচৰৰ কিছুমান ঠাই বহু দিনৰ পৰা বছৰে বান বিহীন হৈ আছে কিন্তু সাহায্য পোৱা নাই। সেই বিলাক ঠাইত পাহাৰৰ পৰা জোৰেৰে পানী আহি ১২-১৫ ঘণ্টাৰ ভিতৰতে ঘৰ-বাৰী আৰু খেতি-বাটি নষ্ট কৰি দিয়ে। পূৰ্ব বান্ধা কুমাৰিকট আৰু মধ্যম বান্ধা মৌজা পাহাৰৰ ওচৰত হোৱা বাবে ক্ষতিৰ পৰিমাণ বহুত বেচি বৰিও এই বিলাক ঠাই অতি ওখ।

বান পানীৰ লগতে E. and D. ৰ কথা নকলে বান পানীৰ কথা কোৱা সম্পূৰ্ণ নহয়, কাৰণ বানপানীৰ লগত ই ওতঃপ্ৰোত ভাবে জড়িত। কিছুমান বান্ধা মাজামাজিৰে বান্ধিছে আৰু কিছুমান বান্ধা সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই। প্ৰথমে চৰকাৰে কৈছিল যে বেলৰ দলং বোৰ সৰু সৰু। সেই কাৰণে মিয়ান পানী যাব লাগে মিয়ান যাব নোৱাৰে। পাৰ্গলাদিয়া, নোনা, বৰলীয়া আৰু পুটিয়াৰী নদীৰ বেলৰ দলংবোৰ ডাঙৰবকৈ সজা হ'ল।

উক্ত নদীবোৰৰ মথাউৰি বিলাক এতিয়াও নাবান্ধিলে কিন্তু চৰকাৰে আগতে আমাক কোৱা দিছিল যে বেলৰ দলং ওখ কৰিলেই আমি বেল লাইনৰ উত্তৰ ফালৰ মথাউৰি বিলাক বান্ধি দিম। কিন্তু দেখা যায় আজি দলংবোৰ হোৱা ২ দুই বছৰ হ'ল কিন্তু মথাউৰী বিলাক বান্ধাৰ কোনো আগন্তুক দেখা নাযায়। যি আগেয়ে বানপানীৰ গম পোৱা নাছিল সেই ঠাইতো আজি বানপানীৰ গৰাহত পৰিছে। পাৰ্গলাদিয়াৰ ভয়াবহ দৃশ্য পাহৰিব নাৱাৰি। এইবাৰ পানী আগতকৈ এফুট বেচি হৈছে ব'লি গড়কাপ্তানী বিষয়া সকলে কৈছে। নলবাৰীৰ পৰা ধমধামৰ মাজৰ এক মাত্ৰ বান্ধা যিটো ৮ মাইল মাত্ৰ দূৰ আছিল বান পানীয়ে ভাঙি গিয়াৰ বাবেই ১৮ মাইল ঘূৰিব লগা হৈছে। যেতিয়া পাৰ্গলাদিয়াত খহনীয়া হৈছিল আগ্ৰাৰ ওচৰত নদীৰ পৰা মথাউৰি মাত্ৰ ৭ ফুট দূৰত আছিল। বাইজ আহি গড়কাপ্তানী বিষয়ক তিনি চাৰিবাৰ কলেহি কিন্তু কাম বুলি নগল। ৩-৪ বাৰমান আহি কোৱাত অনিচ্ছাস্বভেও পিচত গৈ খহনীয়াৰ ওচৰত গছৰ জোপা অলপ দি গুচি আছিল আৰু পিচত নগল ও পিচত কোনো বিশেষ ব্যৱস্থা নললে তাৰফলত সেই পিনে পাৰ্গলাদিয়া নৈ ভাঙি চংগৈত পৰি বুৰাদিয়াত পৰিল আৰু পাৰ্গলাদিয়া নদীৰ পশ্চিম গলে বতাহগিলা, নতুন দেহাৰ আদি মৌজাৰ খেতিবাতি ঘৰ দুৱাৰ ভঙি ভয়ঙ্কৰ ক্ষতি কৰিলে। মোৰ বিশ্বাস হয় এই মথাউৰি ভাঙটো অফিচাৰৰ দোষতে হৈছে। গতিকে ইয়াৰ এটা বিচাৰ হ'ব লাগে।

Shri TARUN SEN DEKA (Nalbari-West): উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মিনিষ্টাৰ বৰ্ত্তমান চিটত পাই, তেখেত থকা হলে ভাল আছিল কাৰণ এইটো দৰ্কাৰী E. and D. কথা।

Shri BAIKUNTHA NATH DAS [Rangiya (Reserved for Scheduled Tribes)]: নলবাৰীৰ ওচৰত বটাহগিলাত ২০।৭।৬০ ইং তাৰিখে যি বান্ধা ভাঙিল মই চকীদাৰ দুজনক এম, এল, এ.প্ৰভাত চৌধুৰীৰ ঘৰত লগ পাইছিলো। তেওঁলোকে অফিচাৰৰ দোষত মথাউৰিটো উদ্ধাৰ কৰা যেতিয়া বান্ধা ভাঙিল চকীদাৰ দুজনক মানুহে কাটি দিয়া বুলি লিখিদিবলৈ কয়। কিন্তু জাৰ্নিৰ পাৰিছে। মানুহ দুজনে লিখি নিদিলে। এই দৰেই, কামবিলাক হৈছে। সেই কাৰণে মই কও পাৰ্গলাদিয়াৰ যি বানপানী সেইটো চৰকাৰৰ অৰহেলাৰ কাৰণে হৈছে। এই কাৰণে এই সমস্যাতোত গুৰুত্ব আৰোপ কৰি উপযুক্ত তাৰ বিচাৰ বিবেচনা কৰি তথ্যপাতি লৈ নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম হ'ব লাগে তেহে বাইজৰ উপকাৰ হ'ব।

এতিয়া মই বিলিফ সম্পৰ্কে কিছু ক'ব খোজো। বিপদৰ সময়ত সময় মতে বিপদ গ্ৰস্ত মানুহক সহায় কৰিব পৰা নাযায়। গতিকে মই এই কথাই ক'ব খুজিছো যে সময়ত অসমতেই গাঁৱ পঞ্চায়ত আৰু আঞ্চলিক পঞ্চায়ত গঠিত হৈছে আৰু বানপানীৰ সময়ত সহায় কৰাৰ দায়িত্ব, আঞ্চলিক পঞ্চায়ত সমূহক দিব লাগে আৰু তাৰ লগতে

relief আৰু rehabilitation বো কিছু ভাব দিয়া উচিত। এই কাৰ্যত চৰকাৰী বিভাগীয় কৰ্মচাৰীয়ে পঞ্চায়তক সহায় কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এই প্ৰসঙ্গতে জুয়ে পোৰা সংকটৰ বিলিফৰ কাৰণেও ব্যৱস্থা আৰু এই সংকট নিৰোধৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে কৰিব লাগে কাৰণ জুয়ে পুৰিলে সকলো ধ্বংস কৰি পেলাই আৰু মানুহক গৰ্বশান্ত কৰি পথৰ ভিখাৰী কৰে। এই সম্পৰ্কত বিলিফ দিয়াৰ দায়িত্বও আঞ্চলিক পঞ্চায়তক দিব লাগে। তেতিয়া তৎক্ষণাত বিপদগ্রস্ত মানুহক সহায় কৰিব পাৰিব।

তাৰ পিচত মথাউৰি সম্বন্ধত কব লাগিব যে চৰকাৰে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ উদ্দেশ্যলৈ উপযুক্ত তথ্য পাতি নোলোৱাকৈয়ে নানা ঠাইত মথাউৰি বান্ধিছে কিন্তু সেই বিলাকৰ অপকাৰীতা হৈ বৰ্তমান বেচি পৰিলক্ষিত হৈছে। এই সম্পৰ্কে সদনত যথেষ্ট আলোচনা হৈছে আৰু এই বিলাকৰ উপযুক্ত ব্যৱস্থা লব লাগিব আৰু স্থায়ী সমাধান কৰিব লাগিব। ইমান দিনে এই বিলাক হৈ যাব লাগিছিল। কিন্তু চৰকাৰী কামৰ অবহেলিত স্বভাৱৰ হেতু এই বিলাক হৈ উঠাত পলম হৈছে এই দৰে কিছু মানক মৰা আৰু কিছু মানক তৰা ব্যৱস্থা কৰাটো চৰকাৰৰ উচিত হোৱা নাই আৰু সকলোৱে যাতে সমানে চৰকাৰৰ কৃপাদৃষ্টি পায় তালৈ চৰকাৰ চকু ৰাখি এই বিলাক জনহিতকৰ কামৰ আচনি কাৰ্য্যকৰী কৰিব। কাৰণ, আমাৰ ৰাজ্যৰ সবহ ভাগ মানুহেই কৃষক আৰু কৃষিয়েই তেওঁলোকৰ জীৱন নিৰ্বাহৰ সম্বল। সেই কাৰণে ৰাইজৰ কৃষিৰ উন্নতিৰ তেওঁবিলাকৰ আৰ্থিক অৱস্থা নিৰ্ভৰ কৰিছে আৰু তেওঁলোকৰ উন্নতিৰ হকে চৰকাৰী সুবিধাৰ পৰা যাতে তেওঁলোক কোনো সময়তে বঞ্চিত নহয় তাৰ কাৰণে চকু ৰাখি আচনি বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। এই সা-সুবিধা বিলাক যেনে Relief, কৃষি ঋণ, গৰু-মহকিনা ঋণ সচৰ যোগান আদি যাতে সময় মতে ৰাইজে পায় তালৈ চকু ৰাখিব বুলি আশা ৰাখিলো। ইয়াক কৈ যোব বক্তব্য সামৰিলো।

Mr. DEPUTY SPEAKER: মাননীয় সদস্যই E. and D. বিভাগৰ কোনো এজন কৰ্মচাৰীৰ সম্বন্ধে কৈছিল। বিভাগীয় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়া তেতিয়া নাছিল এতিয়া আহিছে নামটো দিলে দিব পাৰে।

Shri BAIKUNTHA NATH DAS [Rangiya (Reserved for Scheduled Tribes)]: সেই টো পিচত প্ৰয়োজন হলে মিনিষ্টাৰক জনাই দিয়া হব।

*Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla): মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ বানপানী সমস্যাটো একো নতুন কথা নহয়, সদায় হৈ আছে আৰু এই সদনত মাননীয় সদস্যসকলে এই সম্পৰ্কত অবকাশ বিহীন ভাবে আলোচনা সমালোচনা চলাবই লাগিছে। কাগজে পত্ৰে আমি দেখিবলৈ পাইছোঁযে, এই এই বছৰৰ, হৈযোৱা বান পানীৰ record break কৰিছে। এই অলপতে যি বান পানী হৈ গল, সি উত্তৰ পাৰৰ যিবিলাকত ঠাইত আগেয়ে কেতিয়াও বান পানী হোৱা নাছিল সেই বিলাক ঠাই বান পানিত প্লাবিত হ'ল আৰু তাৰ ৰাইজৰ ঘৰ দুৱাৰ, ধানৰ ভৰাল আৰু পঠাৰৰ শস্য নষ্ট কৰিলে। ওপৰে ওপৰে চালে unprecedented flood হিচাবে কবলৈ বিশেষ নাথাকিলেও স্বাধীনতাৰ পিচৰে পৰা এই ক্ষেত্ৰত যিবিলাক কাম চলি আহিছে আৰু যিবিলাক ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লৈছে সেই কাম আমি জুকিয়াই চাব লাগিব আৰু তাৰ লগতে আমাৰ ভাগৱতী কমিটিৰ ৰিপৰ্টত ও বহুতে পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে সেই বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছেনে নাই তালৈও চাব লাগিব। এই ক্ষেত্ৰত আমি জানো যে সকলোবিলাক সম্পূৰ্ণৰূপে কাৰ্য্যকৰী কৰা নাই আৰু এই ক্ষেত্ৰতেই এইটোও কব লাগিব যি, অকল মথাউৰি সজালেই নহয়; সেই বিলাক সজোৱাৰ আগেতে কিছুমান বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীৰ কথা আচনি কৰি লব লাগিব। ইয়াৰ কাৰণে

বিশেষকৈ নদ নদী সমূহৰ যিটো প্ৰাকৃতিক গতি সেই গতি যাতে অৰবোধ নহয় তালৈ লক্ষ্য ৰাখিব লাগিব। যদি তাৰ তাৰতম্য হয়, তেন্তে তাৰ পৰিণাম যে ভীষণ আৰু ভয়াবহ বৰ্তমানৰবান পানীৰ প্ৰবল প্ৰকোপৰ ক্ষতিয়েই তাৰ প্ৰমাণ। আজি যিবিলাক বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ অথবা কৃষিকাৰ্য্যৰ উন্নতিৰ হকে, মথাউৰি খাল দং আদি সজা হৈছে সেইবিলাকে, নদ নদীৰ পানীৰ গতিকে বাধা দিছে আৰু তাৰ ফলত মানুহৰ ঘৰ দুৱাৰ, ভৰাল আৰু পঠাৰৰ শস্য নষ্ট কৰি প্লাবন বাগৰি গৈছে। ইয়াৰ কাৰণ মথাউৰি বা খাল দুং বিলাকৰ বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীত বন্ধা বা খন্দা হোৱা নাই, মথাউৰি বিলাকৰ।

মথাউৰি বোৰত উপযুক্ত হিচাবে sluice gate নাই। সেই কাৰণে সেই বিলাক ঠাইৰ মাটিৰ আগৰ যি উৰ্বৰ শক্তি আছিল সেই শক্তি নাইকিয়া হৈ যোৱাৰ কাৰণে কিছু মান ঠাইৰ পথাৰ বোৰ মৰাতুনি হৈছে।

২য় কথা হৈছে আগৰ নদীবিলাকৰ গতি অদলবদল কৰাৰ কাৰণে ২০ হাজাৰ বিঘ মাটি পানীমেটেকাৰে ভৰি পৰিছে। আমি কও ব্ৰহ্মপুত্ৰত Dike হব লাগে হওক সেইটো। ভাল কথা কিন্তু এই dike ৰ কাৰণেই ডি গোটা নদী পশ্চিমলৈ গতি কৰাৰ কাৰণে বিহুগুৰি মৌজাত বানপানী হৈ হাহাকাৰ হৈ পৰিছে আৰু পানী মেটেকাই ভৰি পৰিছে। গতিকে ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ Dike কৰাৰ কাৰণেই যে ৰাইজৰ এই ভীষণ ক্ষতি হল তাৰ ক্ষতি পূৰণ কোনে দিব এনেকুৱা কিছু মান মথাউৰিৰ পৰা বহুত ঠাইত মাটি বন্ধা কৰিবলৈ হলে মথাউৰি বোৰ সুপৰিকল্পিত ভাবে হব লাগে আৰু তাত সুপৰিকল্পিত sluice gate থাকিব লাগে। এই যে ২২ হাজাৰ বিঘা মাটিৰ কথা কলো তাত বছৰে অন্ততঃ ২ লাখ মণ ধান হয়। সেইটো এনেকৈ নষ্ট হবলৈ দিয়াটো উচিত হবনে? It is not a thing which goes beyond human imagination. It is simply a waterlet for the purpose of changing the course of a small river. This will not baffle human imagination it is very simple which does not require much technician and for that we have been castigated by the people.

Mr. DEPUTY SPEAKER: আপুনি অসমীয়াত বক্তৃতা দিছে সেই কাৰণে অসমীয়াত কওক।

*Shri MOHIKANTA DAS (Barchalla): আমাৰ State Trading সংক্ৰান্তত যেতিয়া বিহুগুৰিলৈ গৈছিল তেতিয়া তাৰ ৰাইজে মই ওপৰত কোৱা বিষয়ে তেওঁলোকৰ অভিযোগ জনাইছিল। সেইকাৰণে মই কও যে ভাগৱতী কমিশ্যনৰ অনুমোদন সমূহ কাৰ্য্যকাৰী কৰিবৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। লগতে ইয়াকো কও যে পানী মেটেকাৰ উপদ্ৰৱৰ বিষয়ে report ত কোনো উল্লেখ নাই কিন্তু এইটো এটা অতি চিন্তা কৰিব লাগিয়া কথা। বিপৰ্য্যত এই বিষয়ে উল্লেখ নথকাই দুঃখৰ কথা। এইটো বিষয়ে চৰকাৰক চিন্তা কৰিবলৈ অনুৰোধ জনালো।

তাৰ পাছত ৰোতলাৰ ১০০ ঘৰ মানুহৰ ঘৰবাৰী উতি গল। তেওঁলোকৰ মাটি-বাৰী দি পুনৰ বসতি কৰাৰ ব্যৱস্থা আজিলৈকে হোৱা নাই। গৰাধহনীয়া মানুহবোৰ দেশত ভগনীয়া হৈ পৰিছে। ভগনীয়া সকলৰো পুনৰ সংস্থাপন হব কিন্তু আমাৰ নিজৰ ৰাজ্যৰে এই গৰাধহনীয়া মানুহ বোৰৰ পুনৰ সংস্থাপন কৰিব নোৱাৰাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক accuse কৰিব খোজো। আহতগুৰিৰ ৬০ ঘৰ মানুহ বাস্তৱ পদলীতে পৰি আছে। তেওঁলোকৰো এটা সুব্যৱস্থা কিয় এতিয়ালৈকে হোৱা নাই।

মহোদয়, আমাৰ এই বানবিধ্বস্ত আৰু গৰাখহনীয়াৰ ঘৰবাৰী উচছন্ন হোৱা লোক সকলে যাতে আন ঠাইত মাটি বাৰী লৈ ঘৰ দুৱাৰ সাজিব পাৰে, তাৰ বাবে চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰে। যাতে এই লোকসকলে অনুভৱ কৰিব পাৰে যে আমি ভগনীয়া নহয় তেনে এটা অনুপ্ৰেৰণা দিবলৈ মই চৰকাৰক নিবেদন জনালে।

আমাৰ যিখিনি ভাগৱতী কমিটিয়ে পৰামৰ্শ দিছে, যাতে সম্বোধনভাৱে বিভিন্ন ক্ষেত্ৰত প্ৰবৰ্ত্তন কৰে তাৰ জৰিয়তে অভিজ্ঞতা হলে কাম কৰি আমি বানপানী আদি প্ৰকৃতিৰ দুৰ্যোগৰ হাত সাৰিম।

পণ্ডিতজীয়ে কৈছিল যে আমি প্ৰকৃতিৰ লগত যুদ্ধ কৰিম ; আমিও সেই প্ৰেৰণাকে লৈ কাম কৰিব লাগিব।

শেহত আকৌ এই দুৰ্দাঘাণ্ডস্ত লোক সকলক সোণকালে পুনৰসংস্থাপিত কৰাৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰনি মাৰিলো।

Shrimati LILY SEN GUPTA (Lahowal) : মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰাজহ মন্ত্ৰী মহোদয়ে আমাৰ বানপানী সম্পৰ্কে যি বিবৃতি দাখিল কৰিছে সেইটো চমু হলেও প্ৰত্যেক জিলাৰ কথা উল্লেখ কৰা কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ দিছো।

এইটো সঁচা কথা যে অসমত অলপতে হৈ যোৱা অশান্তিৰ কাৰণে আমাৰ কৰ্মচাৰী সকল আৰু মন্ত্ৰী মহোদয় সকলো ব্যস্ত থকাৰ কাৰণে বানপানীৰ বিস্তাৰিত বিৱৰণ মন্ত্ৰী মহোদয়ে পাব পৰা নাই।

মই যিটো গম পালো গত বানপানীত প্ৰায় ৪০ লাখ লোক ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে, সদনতহে জানিব পাৰিছো মানুহৰো মৃত্যু ঘটিছে। সদনৰ বহুতো সদস্যই যিটো প্ৰকাশ কৰিলে তাৰ পৰাও বুজা যায় যে সন্থা অসমৰ কি ক্ষতি হৈছে তাক কোনেও দেখা নাই গতিকে প্ৰায় বিলাকে নিজৰ নিজৰ জিলা বা সমষ্টিৰ বাহিৰে গোটেই অসমৰ এটা গঠনমূলক কৰ্মপন্থা বা ব্যৱস্থা চৰকাৰৰ ওচৰত দাঙি ধৰিব পৰা নাই। মই বৰ বেজাৰ পাইছো যে, এই ব্যাপক বানপানীৰ বিৱৰণ আমাৰ প্ৰেছ সমূহেও দিব পৰা নাই। এতিয়াও সময় আছে, এই বান বিধ্বস্ত অঞ্চল বিলাকত ভালকৈ যুৰি চাই ক'ত কি ধৰণৰ ক্ষতি হৈছে আমাৰ Press বিলাকে তাৰ এটা সঠিক বিৱৰণ বহল ভাবে প্ৰচাৰ কৰিবলৈ মই নিবেদন জনাইছো।

দুৰ্গাপূজা বা বিহুৰ নিচিনাকৈ অসমত বানপানীও এটা বছৰেকীয়া উপসৰ্গ। তাহানিৰ ৰজাৰ দিনৰ ৰাজজ্যোতিষ সকলৰ দৰে অসম চৰকাৰৰো এনে এটা বিভাগ আছে যে বানপানী ক'ত হয় আগতেই ভবিষ্যতবাৰী কৰিব পাৰে সেই বিভাগৰ লগত চৰকাৰী সাহায্য বিভাগ আৰু ৰাজহ বিভাগৰ সমন্বয় নিশ্চয় নাই। নহলে প্ৰত্যেক জিলাতেই আগ বানপানীৰ বাবে এটা সাহায্যকাৰী মেচিনাৰী নিশ্চয় থাকিল হেতেন।

প্ৰত্যেক বছৰেই মানুহে তিনিদিনতকৈও বেচি লঘোনে থকাৰ পিচত অন্ততঃ এপোৱা চিৰা বা ১ সেৰ চাউল এসাজৰ বাবে পায়। মই জানো যে আমাৰ যিবিলাক পঞ্চায়ত আছে সেই পঞ্চায়ত বিলাকত কোনো সাহায্য দিয়াৰ ব্যৱস্থা নাই। তাত সেই ব্যৱস্থা থাকিলেও বহু কাম হ'লহেতেন।

তাৰপিচত আনাৰ ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ যিটো বিবৰণ আছে, সেইটো ঠিক নহয় তাত প্ৰায় ২৩ খন মৌজা বিশ্বস্ত হৈছে। আগৰ বানপানীতো এই মৌজা বিলাক উৎপীড়িত হৈছে আৰু এই চেপ্তেম্বৰত হোৱা বানপানীতো এই মৌজা বিলাকেই বিশ্বস্ত হৈছে। কিন্তু তাৰ সাহায্যৰ কাৰণে ৰাজহ বিভাগে যি টকা ধৰিছে সি অতি তাকৰ হৈছে। তাৰ কাৰণে আৰু কিছু টকা বেচিকৈ মঞ্জুৰী দিব লাগে। বানপানীৰ সময়ত যেতিয়া Flood Controlৰ মন্ত্ৰী মহোদয় ডিব্ৰুগড়লৈ গৈছিল তেতিয়া সেই টকা কম হৈছে বুলি তেখেতক মই জনাইছিলো, আৰু তাৰ Deputy Commissioner আৰু সংশ্লিষ্ট কৰ্মচাৰী সকলৰ লগত আলোচনা কৰি ছিলঙত বিভাগীয় মন্ত্ৰীক কৰিলে অনুৰোধও কৰিছিলো। কিন্তু আজিলৈ তাৰ কোনো উন্নয়নেই নাপালো।

মই জনাত, যত বানপানী হয়, তাত ধান আৰু সচ আদি দিয়াৰ এটা ব্যবস্থা আছে—কিন্তু কোন ঠাইত কেনে ধৰণৰ বানপানীৰ উপদ্ৰৱ হৈছে আগতে সেইবিলাক অনু-সন্ধান নকৰাকৈ দিয়াৰ ফলত প্ৰকৃত অঞ্চলে সেই সাহায্যৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। মই এই বিষয়ে কৃষি বিভাগৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যাতে আগতে সেই বিশ্বস্ত অঞ্চল বিলাকৰ এটা Survey কৰি সেই সাহায্য বিলাক দিয়া হয়। কাৰণ বানপানীয়ে মাটিৰ পৰিস্থিতি বহু পৰিমাণে পৰিবৰ্ত্তন কৰে। গতিকে সকলো ঠাইতে একেধৰণৰ সাহায্যই ফল নিদিয়ে।

এই বানপানীত আমাৰ যিবিলাক মৌজা গৰাখহনীয়াত একেবাৰে বিশ্বস্ত হৈছে তাৰ কোনো উল্লেখ নথকাত মই দুখ পাইছো। চৈখোৱা মৌজাৰ দিবৰক ওচৰৰ মথাউৰি প্ৰত্যেক বছৰে চিঙি যায়, আৰু ফলত মানুহৰ ধান, গৰু মহ নষ্ট হয় মোৰ সমষ্টিত মাইজান, নগা স্থলীৰ ৩৪ শ একৰ চাহ খেতি খহাই নিলে আৰু ৩৪ শ বিঘা মাটি বানপানীত তল গৈছে। আৰু এবছৰৰ ভিতৰত তাত কোনো মানুহেই থাকিব নোৱাৰে। যদি Embankment and Drainage য়ে তাৰ কোনো ব্যবস্থা ইতিমধ্যে নকৰে তেন্তে অহা বছৰ Trunk Roadও নষ্ট হব আৰু মেডিকেল কলেজকো affect কৰিব। সময় থাকোতেই কাম কৰিবলৈ মই মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ জনাইছো।

তৃতীয় পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ যি খচৰা চৰকাৰে আমাক দিছে তাত ডিব্ৰুগড়ত তেনে কোনো আচনিৰ উল্লেখ নথকা দেখি মই দুখ পাইছো। ডিব্ৰুগড়খন বানপানীৰ লীলাভূমি—আজি তিনি বছৰে মই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ কথাৰ সন্দনত কৈ আহিছো।

মহোদয়, গতিকে মই এই সঙ্কল্প বাবে বাবে দুহাৰিব আৰু খোজা নাই। মই এই ব্যাপক বানপানীৰ বিশ্বস্ততাৰ সম্পূৰ্ণ তদন্ত কৰিবৰ বাবে এই বিধান সভাৰ পৰা এটা কমিটি গঠন কৰি দিবলৈ অৰ্থক্ষ মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিলো। আৰু দুই তিনিদিনৰ ভিতৰতে যাতে এই কমিটিয়ে, ক্ষতিৰ বিবৰণ, এই সকলো ব্যবস্থাৰ এটা শকত পত্ৰ চৰকাৰক দাখিল কৰিবলৈ সুবিধা দিবলৈ অনুৰোধ জনাওঁ। এই কমিটিয়ে তদন্ত কৰি, যদি দেখে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ পুনৰবসণে আমাৰ ৰাজ্যিকচৰকাৰে অকলে কৰা সম্ভৱ নহয়, তেন্তে এই কমিটিয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ কাষত গৈ, যিমান টকাই নেলাগক এই বছৰি হোৱা দুৰ্যোগৰ পৰা ৰাইজক ৰক্ষা কৰিবৰ বাবে এটা উপায় কৰিবলৈ ব্যবস্থা কৰে যেন। এই খিনিকে চৰকাৰক পৰামৰ্শ আগ বঢ়াই মোৰ বক্তব্য দাখিলিলো।

Dr. SRIHARI DAS (Barpeta): Mr. Deputy Speaker, Sir, in support of my motion regarding the statement made by the Revenue Minister about recent floods, I want to say a few words. The flood had two stages—first in the month of June to August and the second in the month of September. First time it was not very extensive. Some Ahu crop was damaged but the second one was extensive one and it damaged properties, cattle population and communication. Sir, this occurrence of flood has become a habitual occurrence every year in our State. It might be due to the raising of the river beds, as a result of the last Great Earthquake of 1950 and also due to the improper constructions of embankment, in other words incomplete embankments. Due to these embankments, which are also not completed sometime during flood time, cause a water-logging, a basin like-thing specially in our Subdivision at Barpeta where the outlet in proportion to discharge of water is small. Moreover, due to incessant rains flood comes. Water cannot go out through these embankments. So for these embankments specially in Brahmaputra some sort of channels are necessary in form of sluice gates.

Next Sir, erosion is also going on every year. Recently in our Subdivision heavy erosions took place specially in Tarabari and Baki areas, causing a huge number of families homeless and landless. These erosions are still continuing. Now, present Tarabari, which was once a Revenue jungle, becomes the northern side and the original Tarabari site becomes the South bank of Brahmaputra. So much erosion has taken place in these areas, Sir. Not only this, due to these floods huge number of cattle population has been washed away with houses and so far information goes, some death also took place, specially in Sobghog Circle near the Public Works Department gate of Burikhamar. It was on the 19th September when the flood was in full swing. So far as information goes, there were loss of lives in Bagbor Circle too. Sir, in the statement it is found that no loss of human life was there. So, according to my information the statement is not correct. So, I would request the Government to have correct information from the officer concerned.

Next thing, Sir, is the problem of water hyacinth specially in our Subdivision which is causing havoc. It has also completely destroyed the Bao cultivation in our place. Above that it had threatened No-Khunda bridge near Barpeta Town due to strong currents, where the water hyacinth struck the piles of the bridge causing a thick deposition to the extent of about 6/7 feet, and extending to the whole length and breadth of the river and thus seems to form a grazing field and the cows are found to freely graze there. As a result, many of the cows died there while going to take leaves of water hyacinth thus causing a threat to the whole cattle population there and the whole locality is full of stinky smell. In other words imminent danger of epidemic breaking out is there.

Next, Sir, regarding the extent of damage that was caused in the 16 mouzas as given in the report, I think, it is more than that. It caused damaged to almost entire Subdivision. Specially more affected mauzas are Sariha, Hastinapur, Paka, Sarukhetri, Barpeta, Nowgong, Chenga, Tarabari Shilazari, Jania, Betbari, Bagribari, Bagbara, Mandia etc. Regarding communication, practically there is no communication to come to Gauhati. Train communication was practically nil. We had no train in the day time. There is only one train service which also does not run punctually.

There are roads for private buses and these were also completely damaged and uptill now they are not motorable. We had to come to the Assembly with great distress. Due to the climatic condition or natural geographical conditions, floods may again come. It may come and go, but the after-effects, which I am going to stress, is very heavy. Every year, there is flood but specially after flood, there are epidemics. Every year we had to fight for these epidemics specially for dysentery, cholera, Typhoid, diarrhoea and so on and so forth. So, I urge upon the Government to pay proper attention to the preventive side. Then Sir, with the outbreak of these epidemics those persons who are already hard hit by the flood are marooned also with these diseases. They even cannot afford a meal a day. So I request Government to take particular note of these things. Much has already been said about other things. So, with these few words, I resume my seat.

Shrimati KOMOL KUMARI BARUA (Katonigaon):

মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় বাৰ্জহ মন্ত্ৰীয়ে অসমত ইমূবৰ পৰা সিমূবলৈকে হৈ যোৱা প্ৰবল বানপানীৰ চমুকৈ এটা চিত্ৰ দাঙি ধৰিছে আৰু তাৰ বাবে তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো এই বাবেই যে, ই আমাক অসম জুৰি হোৱা বানপানীৰ ছবিখন চাবলৈ সুবিধা দিছে। মহোদয়, আমি দেখিছো ১৯৫০ চনত হৈ যোৱা প্ৰলয়ঙ্ককাৰী ভূমিকম্পৰ পিচৰে পৰা অসমত বানপানী এটা বছে ৰেকীয়া ব্যাধিৰ দৰে হৈ পৰিছে। প্ৰতি বছৰ এই বানপানীৰ বিষয়ে যথেষ্ট আলোচনা কৰা হৈছে যদিও ইয়াৰ প্ৰতিকাৰৰ বাবে বিশেষ একো ব্যৱস্থা কৰিব পৰা দেখা নাযায় বুলি মই কব খোজো। বানপানীয়ে কৰা ক্ষয় ক্ষতিৰ সম্পৰ্কে যোৱা ৮ তাৰিখৰ পৰাই প্ৰত্যেক সদস্যই নিজৰ সমষ্টিৰ কথা কৈছে আৰু কোনো কোনোৱে এই সমস্যা সমাধানৰ বাবে লব লগা ব্যৱস্থাৰ পৰামৰ্শও আগবঢ়াইছে। মই, কওঁ যে বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে স্থায়ী ব্যৱস্থা লবৰ সময় কেতিয়াবাই উকলি গৈছে এইবান বিশ্বস্ত বাইজৰ সাহায্যৰ কাৰণে বছৰি যিখিনি টকা ব্যয় কৰিছে যদিও সি ক্ষতিৰ পৰিমাণ অনুসৰি একেবাৰে নগণ্য তাৰ পৰিবৰ্ত্তে কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা নকৰাত আমাৰ অসমীয়াত কোৱাৰ দৰে “শাকত নেয়ায় লোণ পিতিকাত যায় তিনি গুণ,” নিচিনা হৈছে। সেই কাৰণে তৃতীয় পৰিকল্পনাত যাতে স্থায়ী ব্যৱস্থাৰ দিহা কৰে তাৰ বাবে মই চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰথম আৰু দ্বিতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত অসমৰ বাহিৰে অন্যান্য ৰাজ্য সমূহত নদী-উপত্যকা পৰিকল্পনা হাতত লৈ, নদী নিয়ন্ত্ৰণ কৰি, বিজুলী শক্তি উৎপাদন কৰিছে আৰু জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰি শিল্প আৰু কৃষিত প্ৰসাৰতা লাভ কৰাৰ উপৰিও বানপানীৰ হাত সাৰিছে। আমাৰ ৰাজ্যত এতিয়াও তেনে ব্যৱস্থা হোৱা নাই বাবেই আমি এইবোৰ ক্ষেত্ৰত অতি পিচপৰি আছো। আশা কৰো চৰকাৰে তৃতীয় পৰিকল্পনাৰ কালছোৱাত এই বিষয়ত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিব। মাননীয় মন্ত্ৰী মহোদয়ে তেখেতৰ বিবৃতিত ক’ত কিমান সহায় কৰিছে আৰু কাক কিমান ঋণ দিছে তাৰ এটা হিচাব দিছে। সেই হিচাবত যোৰহাট মহকুমাৰ প্ৰায় ৯টা মৌজা বান পানীৰ গৰাহত পৰিছে আৰু তাত বাইজ যথেষ্ট পৰিমাণে ক্ষতিগ্ৰস্ত হৈছে কিন্তু দুখৰ কথা, তেওঁলোকৰ দুখ মোচন কৰিবলৈ অনতিপলমে কৃষি ঋণৰ আৱশ্যক হৈ পৰিছে যদিও এতিয়ালৈকে চৰকাৰে তাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। মই চৰকাৰক অনুৰোধ জনাও যেন অতি সোনকালে—যোৰহাট মহকুমাৰ, কৃষি ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে। কাৰণ ধানৰ দিন শেষ হলেও এতিয়াও ৰাস খেতি কৰিবৰ সময় আছে। উপযুক্ত সহায় পালে খেতিয়ক এতিয়াও ৰসি খেতি কৰিব পাৰিব। আমাৰ খেতিয়কে তৰ্ত্তিত্ৰাকৈ ঋণ পোৱা হলে শালি খেতিও কৰিব পাৰিলেহেতেন—কিন্তু আমি জানো—শাওন ভাদ মহীয়া ভৰ খেতিৰ দিন বোৰ চৰকাৰৰ হেমাহিলৈ বৈ নাথাকে। এই কৃষি ঋণ সম্পৰ্কত

মই এই কথাকো উল্লেখ কৰিব খোজো যে, বাইজৰ সহায় স্তব্ধকাৰ কাৰণে যিবিলাক ঋণ বা 'বিলিক' দিয়া হয়, সেই বিলাকৰ পৰিমাণ বৰ কম আৰু যি পায় সিও সময়-মতে খেতিয়কৰ হাতত নপৰেগৈ আৰু তাৰ ফলত বাইজৰ কোনো উপকাৰ নহয়। আমি সকলোৱে জানো যে খেতিয়কৰ কাৰণে শাওন আৰু ভাদ মাহৰ মূল্য ইমান বেচি যে, সেই কথাত গুৰুত্ব দিয়া চৰকাৰৰ একান্ত বাঞ্ছনীয় কাৰণ, সেই সময় খিনিতেই ক্ষতি গ্ৰস্ত বাইজক সময় মতে দিব নোৱাৰিলে পিচত দিলেও আৱশ্যকীয় কাম নহয়। এইদৰে পলম যাতে কোনো বকমে নহয় তাৰ কাৰণে চৰকাৰে চিন্তা কৰিব বুলি আশা ৰাখিলো। তাৰোপৰি আৰু এটা কথা যে, ঋণ দিওতে, বহুত বেমেজালী হয় : এই বেমেজালী যাতে দূৰ হয়, তাৰকাৰণে বিশেষ চকু দিব বুলিও আশা কৰিলো। বহু ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে কৃষি ঋণ দিয়া হয় ৫০ টকা। কিন্তু মহোদয় কৃষি ঋণৰ পৰিমাণ মাত্ৰ ৫০ টকা হলে কৃষকৰ কোনো যে কামত নাহে তাক মই ন দি কব পাৰো। ইয়াৰ দ্বাৰা হালৰ গৰু এটাও কিনিব নোৱাৰি বাবে এই ঋণ পোৱা মানুহজনে নিমখ তেলৰ খৰছতে সেই ৫০ টকা ৰূপ ব্যয় কৰিব বাধ্য হয়—অৰ্থাৎ চৰকাৰৰ হিচাবত তেওঁ কৃষি ঋণ পালে ও খেতিত আগবাঢ়িব পাৰিব। অসমৰ বানপানী যিহেতু এটা বছৰেকীয়া ব্যাধিত পৰিণত হৈছে ইয়াৰ বোধত স্থায়ী ব্যৱস্থা এটা উদ্ভাবন নকৰিলে বাইজৰ দুখ মোচন কৰা সহজ হ'ব নোৱাৰে। ইয়াৰ লগতে এই পৰামৰ্শ আগবঢ়াব খোজো যে, প্ৰপীড়িত সকলৰ তাত্তৈয়াকৈ সহায় কৰিবৰ কাৰণে এটা emergency fund D. C. সকলৰ বা আঞ্চলিক পঞ্চায়ত বিলাকত থাকিব লাগে যাতে বাইজে সহায় বা ঋণৰ কাৰণে হাৰাখুৰি খাব নালাগে আৰু বহুদিনলৈকে বাট চাব নালাগে।

অধ্যক্ষ মহোদয়, সদনৰ পূৰ্ববৰ্ত্তী বক্তা সকলৰ লগতে ময়ো কব খোজো যে—যোৱা ১০।১২ বছৰৰ বানপানী প্ৰপীড়িত হৈ গৃহহীন হোৱা লোকসকলৰ সংস্থাপন কৰা হোৱা নাই। এওঁলোকক পুনৰ সংস্থাপন কৰিব নোৱাৰিলে, কৃষি বা খাদ্য সমস্যাৰ কোনো প্ৰকাৰ উন্নতি সাধিব পৰা নহ'ব। সেই কাৰণে তেওঁলোকক সকলো প্ৰকাৰৰ সহায় চৰকাৰে দি তেওঁলোকৰ স্থায়ী সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে আৰু তেতিয়াৰে পৰা জমাহোৱা বিপ্লবিত্ৰ খেতিয়কৰ খাজনা চৰকাৰে মাফ দিব লাগে।

মহোদয়, মথাউৰি সম্পৰ্কে দেখা যায় যে, বান পানী বোধ কৰিবৰ কাৰণে এই বিলাক বন্ধা হৈছে যদিও ইয়াৰ ফলত, প্ৰকৃততে উপকাৰেই হৈছে নে অপকাৰেই হৈছে এই তথ্য সংগ্ৰহ ঠিক মতে নোহোৱাৰ ফলত মথাউৰি বিলাকৰ পৰা অধিক ক্ষেত্ৰত অপকাৰৰ কথাই আমি জানি আহিছো আৰু এই defective মথাউৰি বিলাকে বাইজৰ দুখ দুৰ্গতিৰ সীমা নাইকীয়া কৰিছে তাৰ বহুতো উদাহৰণ এই সদনতে একাধিক বাৰ আলোচনা কৰা হৈছে। মহোদয়, যোৱা ১৯৫০ চনৰ ভূমিকম্পৰ পিচৰ পৰা জাঁজি নৈৰ মথাউৰিৰ ওচৰত যোৰহাটৰ তিনটা মৌজা মিলি প্ৰায় ৫৫ হাজাৰ বিঘা মাটি জলাহ অৱস্থাত আছে। এই অৱস্থাৰ পানী ওলাই থাকিলে উপায় নাই। ইয়াৰ ফলতে আজি দহ বছৰে এই অঞ্চলৰ বানপানীয়ে বাইজক যথেষ্ট খেতিবাতি নষ্ট কৰিছে। ইয়াৰ পৰা হাত সাৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ ওচৰতো বৰমুকলি Project নামৰ এই অঞ্চলটোৰ reclamation বা scheme খন কাৰ্য্যকৰী কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। কিন্তু দুখৰ কথা আজিলৈকে ইয়াৰ কোনো ব্যৱস্থা হোৱা নাই মই এতিয়াও যথেষ্ট আশা কৰো চৰকাৰে এই আচনিখন গ্ৰহণ কৰিয়েই বিৰাট জনতাৰ অঞ্চলখিনিৰ পৰা পানীখিনি উলিয়াই পঠোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰি খাদ্য সমস্যা আৰু কৃষি সমস্যাৰ সমাধানৰ পথত আগবাঢ়িবলৈ যত্নবান হ'ব।

মহোদয়, অসমৰ বানপানীৰ কৰাল গ্ৰাসৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ ভালেমান পৰামৰ্শ, ভাগবতী কমিচনৰ বিপটতো ব্যক্ত হৈছে। মই আশা কৰো যেন সেইবিলাক অকল কাগজে পত্ৰই আৰু নাথাকি তাক কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ আটনি গ্ৰহণ কৰি তৃতীয় পৰিকল্পনাত যাতে এই ক্ষেত্ৰত যথেষ্ট আগ বাঢ়িব পৰা যায়। তাৰ বাবে ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰৰ বিশেষ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো। মহোদয়, সদস্য সকলে এই বিষয়ত যথেষ্ট আলোচনা কৰিছে তাকে দোহাৰি সদনৰ বহুমূলীয়া সময়ক্ৰমিত নকৰি মই কব খোজো যে বছৰি বছৰি এই দৰে হোৱা বান পানীৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰে আৰু বান বিধ্বস্ত লোক সকলৰ পুনৰ সংস্থাপন ব্যৱস্থালৈ আৰ্থিক সহায়, কৃষি ঋণ আদিৰ যথোপযুক্ত ব্যৱস্থা কৰিব কাৰণে— চৰকাৰক কাৰ্য্যকৰী আচনি লবলৈ অনুৰোধ কৰি মই মোৰ বক্তব্য শেষ কৰিলো।

Shri SURENDRA NATH DAS (Patacharkuchi): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, প্ৰতি বছৰে বান পানীৰ ফলত অসমৰ জনসাধাৰণ যে জৰুৰী হৈ পৰিছে এই কথা, মাননীয় সদনৰ সদস্য সকলে ভালকৈয়ে জানে। যোৱা বছৰৰ জুন মাহত যি বান পানী হৈছিল তাৰ তুলনাত এই বাৰৰ সিদিনা হৈ যোৱা বানপানীৰ প্ৰকোপ বেচি আৰু এই বান পানীয়ে নষ্ট কৰা ক্ষতিৰ পৰিমাণো বেচি। যোৱা বছৰৰ বান পানীৰ সময়ত—খেতি বোৱা হোৱা নাছিল; কিন্তু এই বাৰৰ বান পানীয়ে বোৱা শালি ধান পঠাবত নষ্ট কৰিলে। ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মিখন বিবৃতি দাঙিধৰিছে তাত সকলোবিলাকৰ উল্লেখ নাই আৰু বিবৃতি সম্পূৰ্ণ হোৱা নাই বুলি ভাবো আৰু এই বিবৃতিয়ে সম্পূৰ্ণ নহয় সেই কথা সদনৰ প্ৰায় বিলাক সদস্যই, তেখেত সকলৰ বক্তৃতাত প্ৰকাশ পাইছে। মই ভাবো যে, এই বকমৰ চমু আৰু সম্পূৰ্ণ বিবৰণীনথকা বিবৃতিৰ পৰা আমি তাৰ ওপৰত বিশদ আলোচনা কৰিবলৈ অসমৰ্থ হও।

আমি জানো যে, বছৰি অসমত বান পানী হৈ আহিছে আৰু বছৰি বাইজৰ ক্ষতি গ্ৰস্ত কৰি আহিছে। কিন্তু, হৈ যোৱা এই বছৰৰ বানপানীয়ে কৰা বাইজৰ ক্ষতিৰ পৰিমাণ অত্যন্ত বেচি। এইবাৰৰ ক্ষতিত অকল বাইজৰ খেতি বাতি, ভৰালৰ ধান আদিয়েই অকল নষ্ট হোৱা নাই, ইয়াৰ ভিতৰৰ চৰকাৰী বাটা, দলং, মথাউৰি, দুং আদিও নষ্ট হৈছে। বিভাগীয় চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলৰ অহেলা বা অভিজ্ঞতাৰ ফলত নতুন আলি পদলি বিলাকনষ্ট হৈছে; মথাউৰি, খালু দং আদি নষ্ট হৈছে, দলং বিলাক উটুৱাই নিছে। এই বিলাক নিৰ্মাণ কাৰ্য্যত নিশ্চয় দোষ আছে নহলে এই দৰে নষ্ট হৈ যাব নোৱাৰে। ইয়াৰ ফলত একালে বাইজৰ ক্ষতি হৈছে আৰু আনহাতে বাইজৰ টকা অপব্যয় হৈছে। আশা কৰো এই আসোৱাহ বিলাকলৈ চকু ৰাখি, চৰকাৰে আৱশ্যকীয় তথ্যপাতি লৈ কাম বিলাক বাইজৰ কল্যাণ হেতু—নতুনকৈ যত যত দৰ্কাৰ ব্যৱস্থা হাতত লব।

Adjournment

The Assembly was then adjourned for lunch till 2 p. m.

After Lunch

Shri SURENDRA NATH DAS: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মই আগতে কৈছো এই বানপানীত অসমৰ— কেবাটাও জিলা ক্ষতিগ্ৰস্ত হ'ল। এই বানপানীত আহু শালি দুয়োটা খেতি তেনেই নষ্ট হ'ল।

মথাউৰি বোৰত sluice gate নথকাৰ কাৰণেও খেতি নষ্ট হোৱাৰ মূল কথা। গতিকে মথাউৰিত sluice gate ৰ ব্যৱস্থা হব লাগে। গতিকে চৰকাৰৰ Embankment Dranige বিভাগক অনুৰোধ জনাও যে অসম্পূৰ্ণ কাম

বোৰ সম্পূৰ্ণ কৰাৰ ব্যৱস্থা যাতে অতি সোনকালে লয়। কৃষি বিভাগৰ যিবিলাক সৰু সৰু দুং আছে সেই বিলাকেও খেতি নষ্ট কৰিছে। বিশেষকৈ আজি আমাৰ **Community Development** আৰু **Agricultural farm** ঠায়ে ঠায়ে গঢ়ি উঠিছে সেই বিলাকৰ শস্যও নষ্ট হৈছে। মোৰ নিজৰ এলেকাৰ এই **farm** বোৰৰ দুবৰস্থা মই নিজে তো দেখিছোঁই আৰু আমাৰ ৰাজহ উপমন্ত্রী মহোদয়েও দেখিছে। তাৰ গুদামবোৰত ভালেখিনি পকা ধান বখা হৈছিল সেইবোৰ সকলো বোৰ নষ্ট হৈ গল। তেনেকুৱা **farm** অন্যান্য সমষ্টিতো আছে সেই বিলাকৰো ক্ষতি হোৱা নিশ্চয় অইন সদস্য সকলে দেখিছে। সেইবিলাকত **staff**, সজ সাজুলী ইত্যাদি বখাত চৰকাৰৰ ভালেমান টকা খৰছ হয়। সেইবোৰ সম্পত্তি চৰকাৰৰ বক্ষা কৰা প্ৰয়োজন। সেই কাৰণে বানপানীৰ পৰা হাত সাৰিবলৈ হলে নদী নিয়ন্ত্ৰণৰ কাম অতি সোনকালে শেষ কৰিব লাগে। যাতে তৃতীয় পাচ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত কামৰ ব্যৱস্থা হাতত লব পাৰে। পাঁগলাদিয়া, মৰাপাংগলাদিয়া, টিছ, পছমবা, কালদিয়া আদি অনেক নদীয়ে একেবাৰে বিৰাট অঞ্চলৰ বাইজৰ জুৰুলা কৰি পোলাইছে। এই নদীবোৰে গৰাখহনীয়া কৰিছে আৰু ক্ষতি কৰা মানুহবোৰৰ সংস্থাপন এতিয়াও হোৱা নাই। সেই বিলাকৰ সংস্থাপনৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে হব লাগে। প্ৰাকৃতিক দুৰ্যোগৰ বাবে অগমৰ যি বিৰাট ক্ষতি হৈছে সেই বিষয়ে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰক জনাব লাগে আৰু যাতে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰ সাহায্য আনিবলৈ চৰকাৰে চেষ্টা কৰে তাকে অনুৰোধ কৰি বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri DANDI RAM DUTTA (Mangaldai): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় ৰাজহ মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই যোৱা বানপানীৰ বিষয় বিবৃতি দি তাত অংশ গ্ৰহণ কৰিবলৈ সুবিধা দিয়াত তেখেতেক ধন্যবাদ জনাইছো। অধ্যক্ষ মহোদয়, যোৱা বাৰ বানপানীত তেখেতে মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ ক্ষতিৰ যে ৬০,০০০ বিঘা মাটিৰ শতকৰা ৫০ ভাগ ক্ষতি হোৱা বুলি আৰু তাৰ ফলত ১০,০০০ পৰিয়ালৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা বুলি কৈছে সেইটো একেবাৰেই সঠিক বিবৃতি নহয়। মই কওঁ যে গত বানপানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা সংখ্যা মাননীয় ৰাজহ মন্ত্রীৰ বিবৃতিত উল্লিখিত সংখ্যাতকৈ তিনি গুণ বেচি। আৰু মই কওঁ যে জিলাপতি অথবা মহকুমাৰ পতি সকলৰ পৰা বিটো খবৰ আনিছে সেই খবৰ সঠিক নহয়। মই অনুৰোধ কৰোঁ এই বান পানীত ক্ষতিগ্ৰস্ত হোৱা সকলো বিলাক অঞ্চল তেখেতে সোন কালে নিজে পৰিদৰ্শন কৰি তাৰ এটি সুব্যৱস্থা কৰে। আন আন বাবতকৈ এইবাৰৰ ক্ষতিৰ পৰিমাণ বহু গুণেই বেছি।

অধ্যক্ষ মহোদয়, মই যি মহকুমাৰ পৰা আহিছো—সেই মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ পশ্চিম অঞ্চলৰ ১১ খন মৌজাৰ বানপানীৰ পৰা ক্ষতি হৈছে। সেই মৌজা কেইখনত প্ৰায় বছৰেই বানপানীৰ পৰা ক্ষতিগ্ৰস্ত হয় আৰু হৈ থাকিব। যদি চৰকাৰে নতুন নদীৰ দুয়ো পাৰে অসম্পূৰ্ণ মথাউৰি নিৰ্মাণ কাৰ্য সম্পূৰ্ণ নকৰে। মাননীয় বিত্তমন্ত্রী মহোদয় যেতিয়া ১৯৫৯ চনত মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ বান প্ৰপীড়িত অঞ্চল পৰিদৰ্শন কৰে তেতিয়া সেই অঞ্চল সমূহৰ বাইজে তেখেতৰ ওচৰত **representation** দিওতে তেখেতে উপৰুক্ত নতুন নদীৰ মথাউৰিৰ বান্ধ কাৰ্য অতি সোণকালে কৰিব বুলি আশা আশ্বাস দিছিল। কিন্তু দুখৰ বিষয় আজিলৈকে সি হৈ নুঠিল। এই নতুন নদীয়েই দিপীলা মৌজাৰ গৌৱালপাৰ গাঁওৰ এটি জান ভাঙি প্ৰত্যেক বছৰে সেই মৌজাৰ কেবাখনো গাঁওৰ অনেক ক্ষতি কৰে। এই জান বান্ধিবৰ কাৰণে আমাৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী ও বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াৰ ওচৰত কেইবাখনো আবেদন পত্ৰ দাখিল কৰা হৈছিল আৰু তাৰ ফলত দুং ও মথাউৰি বিভাগৰ **Chief Engineer** সেই আবেদন কাৰী সকললৈ উত্তৰ দিলে যে যান বন্ধা খবতকৈ ক্ষতিৰ পৰিমাণ বহুগুণে কম। সেই চিঠিখন মই সদনত পঢ়ি শুনাইছোঁ।

Copy of letter No.FC/125/59/26, dated 4th September, 1960 from the Chief Engineer and Secretary, Government of Assam, Flood Control and Irrigation Wing, Public Works Department to Shri M. Hussain and others, village Goalpara, P. O. Patharighat, Mangaldai.

Subject :—Erosion by river Nonoi.

Reference :—Your letters dated 28th December, 1959, 8th December, 1959 and 29th February, 1960.

Sir,

I am directed to invite a reference to your letters on the subject above addressed to Chief Minister and Finance Minister, Assam, respectively and to say that the cost of any effective protection measure at the place would be considerable, not justifiable by the value of the properties to be protected. Under the circumstances, Government regret its inability to take up any protection measure at the place.

Yours faithfully,

R. K. GHOSH,
for Chief Engineer and Secretary, Government
of Assam, flood Control and Irrigation
Wing, Public Works Department., Shillong.

কিন্তু সেই জান ভঙাৰ ফলত সেই অঞ্চলৰ কিমান দূৰ ক্ষতি হৈছে সেইটো যদি আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এতিয়া নিজে গৈ পৰিদৰ্শণ কৰে তেনেহলে সঠিক ক্ষতিৰ পৰিমাণ জানিব পাৰিব। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰোঁ অহা বছৰৰ ভিতৰতেই উক্ত জানটো বন্ধ কৰি প্ৰায় ১৭ খন গাঁওৰ বাইজক বান বিশ্বস্তৰ পৰা বন্ধা কৰে। মই দেখিছো— চৰকাৰে আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ প্ৰতি একেবাৰেই অৱহেলা কৰি আহিছে। তাৰ প্ৰমাণ স্বৰূপে কওঁ—যে ৰজাই মন্ত্ৰীয়ে আন আন মহকুমাত দিয়া সাহায্য অনুপাতে, আৰু আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ ক্ষতিৰ অনুপাতে—এই মহকুমাত দিয়া সাহায্য একেবাৰে নগণ্য। তেখেতৰ বিবৃতিও পাইছোঁ—মঙ্গলদৈ মহকুমাত মাত্ৰ ৩,৩০০ টকা সাহায্য দিছে। এই টকাৰে সেই অঞ্চলৰ বাইজে পৰিয়ালে প্ৰতি ১ বা ১।। সেৱতকৈ অধিক চাউল পোৱা নাই। ইয়াৰ দ্বাৰাই মোৰ বন্ধু শ্ৰী শৰৎ চন্দ্ৰ গোস্বামীয়ে কোৱাৰ দৰে আমাৰ অসমীয়া বাইজকো ভিক্ষাৰী মনোবৃত্তিৰ ফালে নিয়া হৈছে। এই বান প্ৰপীড়িত লোক সকলৰ সাহায্যৰ কাৰণে যাতে চৰকাৰে যথেষ্ট পৰিমাণে test relief ৰ টকা মঞ্জুৰ কৰি পঞ্চায়তৰ যোগে— সেই অঞ্চলৰ বাস্তা আদিৰ কাম দি সহায় কৰে। নহলে মই কব খোজো মঙ্গলদৈ মহকুমাৰ পশ্চিম অঞ্চলৰ মৌজা কেইখনত যে দুভিক্ষ নহব তাৰ মানে নাই। কাৰণ আন আন বাৰতকৈ এইবাৰে একেবাৰে শেহতীয়াকৈ বানপানী আহিছে সেই কাৰণে খেতিয়ক সকলে তেওঁলোকৰ ক্ষতি হোৱা শয্য পুণৰ বাৰ ক্ৰমলৈ সময় নেপালে। গতিকে মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো সেই বান বিশ্বস্ত খেতিয়ক সকলক দীৰ্ঘ ম্যাদী ধাৰ দিয়ে cattle Loan আদি দি সহায় কৰে। মই এই খিনিতেই উনকিয়াৰ খোজো যেতিয়া চৰকাৰে cattle Loan দিব—একোটা পৰিয়ালক যাতে ৫০০ টকাৰ কম নিদিয়। কাৰণ আগতে দেখিবলৈ পাইছোঁ ৫০।৬০ টকালৈকে cattle Loan দিয়ে। কাৰণ এহাল গৰু বা মহ কিনিবলৈ হলে ৪০০।৫০০ টকাৰ কমে নহয়। গতিকে ৫০।৬০ টকাৰ সেই উদ্দেশ্য সফল নহয়। অৱশেষত মই কওঁ, এই বান পানীৰ ক্ষতিৰ নিষ্কাৰণৰ বিষয়ে জিলা বা মহকুমাৰ চৰকাৰী কৰ্মচাৰী সকলৰ বিপোচৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ নকৰি মোৰ বন্ধু শ্ৰীমতী সেনগুপ্তাই কোৱাৰ দৰে এটি Committee গঠন কৰি তদন্ত কৰিব লাগে।

Shri MAHADEV DAS [Barpeta (Reserved for Scheduled Castes)] : অধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে গত ৭।১০।৬০ তাৰিখে অসমত হৈয়োৱা বান পানীয়ে বিভিন্ন অঞ্চলত যি বিপদৰ অবতারণাকৰিলে তাৰ যিটো বিপৰ্টি দাঙি ধৰিছে তাৰবাবে তেখেতক ধন্যবাদ দিছো। বানপানীৰ কথা আমাৰ দেশত নতুন নহয়। কাৰণ সকলোৱেই জানে যে আমাৰ দেশতেই পৃথিবীৰ ভিতৰত আটাইতকৈ বেচি বৰষুণ হয়। সেইবাবে বানপানীও যথেষ্ট বেচি হয়। এই বিষয়ে মই এটা কাৰণ চৰকাৰক দৃষ্টিগোচৰ কৰিব খোজো। প্ৰথম হৈছে মথাউৰি। এই মথাউৰিৰ পৰা যে ৰাইজৰ উপকাৰহোৱা নাই—এনে নহয়; কিন্তু তাৰ পৰা ৰাইজৰ যথেষ্ট অপকাৰো হৈছে বিশেষকৈ আধৰুৱামথাউৰিৰ পৰা বহুত অসুবিধা হৈছে। সেইবোৰ অতি সোনকালে পুৰা কৰিব লাগে। দ্বিতীয় হৈছে যে মথাউৰিহে কৰিছে কিন্তু খাল খন্দাৰ কোনো ব্যৱস্থা কৰা নাই। একালে পানী বাথিবলৈ যেনেকৈ মথাউৰি বান্ধিছে ঠিক সেইদৰে পানী ওলাই যাবলৈকো খাল খান্দিব লাগে। নহলে সেই বন্ধ হৈ থকা পানীৰ পৰাই দ'ৰাইবোৰত অলপ বৰষুণতে বানপানী হ'ব। তৃতীয় কথা হৈছে জান-জুৰীবোৰ বাম হৈ গৈছে—সেইবোৰ দ'ৰ কৰি দিব লাগে। বাম হোৱাত যেনেকৈ অলপতে বানপানী হয়—ঠিক লগতে বাম, জান-জুৰীবোৰত মাছ কম হৈ গৈছে। এই ফালৰ পৰা চৰকাৰী ৰাজহ লোকচান হৈছে। গতিকে জান-জুৰীবোৰ দকৈ খান্দি দিব লাগে। ইয়াৰ পৰা যে নকৈ বানপানীৰ সময়ত পানী ওলায় যাব—সেইদৰে মাছ-পুষ্টি থাকিবলৈকো সুবিধা হ'ব আৰু চৰকাৰবো আয় বাঢ়িব।

চৰকাৰে সকলো বৰকমৰ সাহায্য দিছে যদিও তাৰ পৰা বিশেষ লাভহোৱা নাই। অবশ্যে Test relief দিয়াৰ মই বিৰোধীতা কৰা নাই কিন্তু কিছুমান ঠাই বহুত দিন পানীতলত থকা কাৰণে বহুত অনিষ্ট হৈছে। যেতিয়া বানপানী হয় তেতিয়া শুই থাকে আৰু পিচত চাবলৈ গলে মানুহৰ অসুবিধাবোৰ দেখা নেপায়। সেই বাবেই শ্ৰী বৈকুণ্ঠ নাথ দাস ডাঙৰীয়াই কৈছে যে “চোৰ গলে বুদ্ধি বৰষুণ গলে জাপি।” যদি বান পানী হৈ থাকোতেই গলহেতেন তেনেহলে অবস্থাটো ভালকৈ বুজিলেহেতেন আৰু সাহায্যৰ ফল কামতো সুবিধা হ'ল হয় আৰু ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰাৰো সুবিধা হ'ল হয়। সাহায্যৰ কামবোৰ পৰ্যায়তৰ জৰিয়তে কৰা উচিত—বিশেষকৈ test relief দিওঁতে P. W. D. কামবোৰ কৰাৰ লাগে। gratuitous relief দিওঁতেও বহুত বেমেজালি হৈছে। পাবলগীয়াই নাই পোৱা আৰু নেপাৰ লগীয়াই পাইছে। যিবোৰ মুখেৰে ক'ব পৰা মানুহ তেওঁলোকে সকলো সুবিধা পায় কিন্তু যিবোৰ ভুক্ত ভোগী সেইবোৰে একোকে নেপায়। সেইবাবে উপদেষ্টা কমিটি কৰিব লালে। তেওঁলোকে পৰিদৰ্শণ কৰি বিপৰ্টি দিব আৰু তাৰ পিচত সাহায্য দিব লাগে।

পানী সদায় দ'ৰ ফালে বয়। বৰপেটা মানে বৰ পিত অৰ্থাৎ বৰ দ'ৰ। গতিকে পিতৰ ফালে পানী বৰই। সেই কাৰণে তাৰ মানুহৰ দুৰ্গতি বেচি হৈছে। বানপানীৰ সময়ত ৰাজহ মন্ত্ৰী বৰপেটাতে আছিল আৰু বৰপেটাৰ অবস্থা দেখি আহিছে। গতিকে বৰপেটাৰ কাৰণে বেচি টকা দিছে। তাৰ বাবেই মই তেখেতৰ শলাগ লৈছো।

Shri BISHNU LAL UPADHYAYA (Gohpur) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অলপতে হৈ যোৱা বানপানীৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা কৰিছিল আৰু কেনেকুৱা সাহায্য দিছিল তাৰ এটা বিবৰণ ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে এই সদনত দাঙি ধৰিছিল। সেই বিবৰণ প্ৰস্তুত কৰিবৰ সময়ত গোটেই অসমৰ ক্ষতিগ্ৰস্ত অঞ্চলবোৰৰ বিবৰণ নিশ্চয় চৰকাৰৰ হাতত পৰাহি নাই, নহলে গহপুৰ, কলংপুৰ আৰু বিহালী মৌজাৰ কথাও প্ৰকাশ পালেহেতেন। গহপুৰ মৌজাত প্ৰায় এৰ্শ বৰ্গ মাইল এলেকা বানপানীয়ে তল নিয়াইছিল। তাত থকা মিৰি ৰাইজ চাঃ ঘৰতো থাকিব নোৱাৰি উপায় নেপায় ব্ৰহ্মপুত্ৰ বাঘৰ ওপৰত কেইবা দিনো থাকিব লগতে পৰিছিল। কেৱল সেই অঞ্চলতে নহয় ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ ডাইকটো অসম্পূৰ্ণ

उदाहरण के तौर पर मैं यह कहना चाहता हूँ कि मुझे कई जगह सरकारी सहायता को देखने का मौका मिला है और मैंने यही देखा है कि जिस समयपर पीड़ित लोगों के पास सहायता पहुँचनी चाहिये, वह उस समयपर नहीं पहुँचती है। इसका कारण यह है कि बाढ़ कब आती है उसका कोई ठिकाना नहीं होता है। कभी रात को १० बजे या कभी दिन के किसी समय में यकायक प्रचण्ड बाढ़ आ जाती है और लोगों को अशेष क्षति पहुँचाती है। किन्तु इस हालत में सहायता का आवश्यक साधन हमारे पास मौजूद न रहने के कारण हम उचित समयपर और काफी परिमाण पीड़ितों की सहायता नहीं पहुँचा सकते हैं। ऐसी स्थिति में मेरा सुझाव यह है कि पंचायत के जरिये जो आज विस्तृत रूप से सारे आसाम में फैली हुई है, जहाँ जहाँपर बाढ़ एवं कटान से लोग पीड़ित होते हैं, सहायता की व्यवस्था करनी चाहिये। इसके लिए पंचायतों के पास सहायता का पूरा पूरा और आवश्यक सभी साधन होना चाहिये। हमने देखा है कि नाव जैसी आवश्यक साधन के अभाव के कारण हम बाढ़-पीड़ितों की सहायता उचित समयपर नहीं पहुँचा सकते। नाव और अन्य ऐसा साधन ग्राम पंचायतों के पास होना चाहिये और हमारी सरकार को ही ऐसी व्यवस्था करनी चाहिये जिससे पीड़ितों की सहायता उचित समयपर करने में हमें कोई कठिनाई न हो। मुझे विश्वास है सरकार इस और विवेचना करके उचित कारवाई करेगी।

मेरे जिले के कई सदस्यों ने बाढ़-पीड़ितों और नदी कटान (गंगा शंखनीया) द्वारा विध्वस्तों की समस्यापर प्रकाश डाला है। इसपर सदन का अधिक समय न लेते हुए मैं नदी कटान द्वारा विध्वस्त दो मौजों की ओर सरकार का ध्यान आकर्षित करना चाहता हूँ। ये हैं फाकियाल तथा टिपलिंग मौजा। पिछले कई सालों से इन दोनों मौजोंपर नदी के कटान का भीषण अत्याचार चल रहा है और उसके परिणाम स्वरूप विशेष रूप से फाकियाल मौजेपर बहुत ही बड़ी और अपूरणीय क्षति पहुँच रही है। फाकियाल मौजा का आधा से भी ज्यादा हिस्सा नदीगर्भ में चला गया है और इसमें कोई संदेह नहीं कि अगर इसी तरह नदी कटान चला करे तो अदूर भविष्य में ही यह सारा का सारा मौजा विलीन हो जायगा। टिपलिंग मौजेपर भी इसका प्रभाव पड़ेगा। दिहिग नदी के कटान के कारण इस समृद्धिशाली मौजा को बहुत बड़ी क्षति पहुँच रही है। आप को मालूम है कि टिपलिंग मौजा में Assam Oil Company का Oil Town है जहाँ से बहुत बड़े परिमाण में तेल निकल रहा है। किन्तु नदी कटान के कारण इस oil town को भी खतरा है। इसलिए इन दोनों मौजों की रक्षा करने के लिए सरकार को उचित व्यवस्था करनी चाहिये।

कुछ दिन पहले जब माननीय कृषीमंत्री महोदय डिब्रुगढ़ पधारे थे तब वहाँ की जनता के एक शिष्टमंडल ने इन दोनों मौजाओं के इस विकट समस्या की ओर सरकार की दृष्टि का आकर्षण किया गया था और इनकी रक्षा के लिए अनुरोध किया था। मैं यह भी कहना चाहता हूँ कि ऐसे ही हमारे प्रान्त में आज माटी की समस्या खड़ी हुई है। फिर भी अगर इन दोनों मौजाओं को नदी कटान से रक्षा न की जाय तो इससे विध्वस्त होनेवाले पीड़ितों के पुनर्वास की एक और नयी समस्या हमारे सामने खड़ी होगी। इसलिये मैं आप के जरिये सरकार से विनम्र अनुरोध करता हूँ कि दिहिग नदी के कटान से इन दोनों मौजाओं की रक्षा का प्रबन्ध करें।

इसके अलावा मैं यह भी कहना चाहता हूँ कि हमारे जिले में इस साल तीन बार बाढ़ आयी। पहली बाढ़ में कोई विशेष क्षति नहीं पहुँची। दूसरी बाढ़ में कोहिमा की विशेष क्षति हुई, और तीसरी बाढ़ में धान की क्षति हुई, जिसके फलस्वरूप वह की जनता को बहुत बड़ा नुकसान पहुँचा। इसलिए मैं सरकार से अनुरोध करता हूँ, कि सरकार इन लोगों को खजाना माफ़ कर भविष्य की उचित व्यवस्था करें।

Shri KARKA CH DOLEY [North Lakhimpur (Reserved for Scheduled Tribes)]: মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, বাজহ মন্ত্রী মহোদয়ে বান পানী সংক্রান্ত যি বিবৃতি দিলে তাৰ ওপৰত সদনৰ অনেক সদস্যই আলোচনা কৰিলে — গতিকে মোৰ বিশেষ কৰ লগা নাই। এটা কথা মই বাজহ মন্ত্রী মহোদয়ক জনাব খোজো যে তেখেতৰ বিবৃতিত গৰাখহনীয়াৰ উল্লেখ নাই। বৰপেটাতে ৩০।৩৫ ঘৰ মানুহ গৰাখহনীয়াত পৰিছে। যোৰহাট, মাজুলী, কমলাবাৰী মৌজাত ডেকেলি মুখত ৭০ ঘৰ পৰিয়াল গৰাখহনীয়াই বিধ্বস্ত কৰিছে। একেৰাতিৰ ভিতৰতে ১৫ ঘৰ মানুহ বিধ্বস্ত হৈছে। মন্ত্রী মহোদয়ে নিজ চকুৰে দেখিছে বৰ এলেণ্ডি সত্ৰৰ ঢুকটৰ ঘৰ নষ্ট হৈছে কিন্তু তেখেতৰ বিবৃতিত এইবোৰৰ কোনো উল্লেখ নাই। উত্তৰ লক্ষীমপুৰত টিকিৰাই গাঁৱত ৩০ ঘৰ মানহ বিধ্বস্ত হৈছে। আহণ্ডিতৰ কেমেৰা গাঁৱত ২৫ ঘৰ গৰাখহনীয়াত পৰিছে। এইবিলাকৰ কথাও বিবৃতিত উল্লেখ নাই। এই দৰে কিমান গাঁৱ গৰাখহনীয়াত পৰিছে কব নোৱাৰো। কিন্তু মই নিজে যিবোৰ দেখিছো সেইবোৰৰ কথা উল্লেখ কৰিলো। সেই বিলাক তদন্ত কৰি আহি figure দিয়া উচিত বুলি ভাবো। তাকে নকৰিলে হাজাৰ হাজাৰ খেতিয়ক গৰ্বণমেণ্টৰ সাহায্যৰ পৰা বঞ্চিত হব। আৰু এটা কথা বিবৃতিত দেখা নাই। সেইটো হৈছে গৰাখহনীয়াই কিমান মাটি নষ্ট কৰিলে তাৰ উল্লেখ বিবৃতিত নাই। বানপানীয়ে বালি পেলাই বহুতো মাটি নষ্ট কৰিছে। এইবোৰ কথাৰ প্ৰতি চৰকাৰে বিশেষ মনযোগ দিব বুলি আশা কৰি মোৰ বক্তব্যৰ সামৰণি মাৰিলো।

Shri SARBESWAR BARDALOI (Titabar): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি বাজহ মন্ত্রী মহোদয়ৰ বান পানীৰ সম্পৰ্কে আলোচনাত স্তুবিধা দিয়াত মই তেখেতক ধন্যবাদ জনাইছো। অসমত সৰু ডাঙৰ বহুত নৈ আছে— বানপানী অসমত প্ৰত্যেক বছৰে হৈ আছে, ক্ষতিও কৰি আছে। এই বানপানীয়ে একালে যেনেকৈ সাৰযোগ্য আনফালে তেনেকৈ শস্য নষ্ট কৰে, মাটি খহাই নিয়ে আৰু মানুহ, গৰুৰ অনিষ্ট কৰে।

বানপানীয়ে সাৰ দিব লগা কাৰণে যে গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিব নালাগিব সেইটো কথা নহয়। এইটোও ঠিক যে ডিব্ৰুগড়ৰ গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিব পৰা হৈছে যেতিয়া অসমৰ সকলো গৰাখহনীয়াই বন্ধ কৰিব পৰা হব। সোৱণশিৰিৰ গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিব পৰা হব বুলি প্ৰমাণ হৈছে। গতিকে সকলো গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব লাগে। আজি ১৯৫৭ চনৰ পৰা এটা কথা উল্লেখ কৰি আহিছে নিমাতিৰ গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিবলৈ আজি ইমান বছৰে একোকেই কৰা নাই। মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰো যে তৃতীয় পঞ্চ বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাত অসমৰ গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিবলৈ যত্ন কৰিব লাগে।

কিছুমান ঠাইত মখাউৰি বান্ধি বানপানী নিৰাবণ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। তাত Sluice Gate নথকাত বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰে। নৈবোৰ মখাউৰি দি একেৰাৰে বন্ধ কৰি দিলেও মাটিয়ে নতুন সাৰ নাপায় আৰু আনফালে ভিতৰত জমি থকা পানীত শস্য নষ্ট হয়। গতিকে Sluice Gateৰ ব্যৱস্থা নকৰিলে সেই মাটি বিলাকত সাৰ নোহোৱা হব।

সেই কাৰণে মই জনাব খোজো যে প্ৰয়োজনীয় ঠাইতে Sluice Gateৰ ব্যৱস্থা কৰিব লগা হৈছে। এইটো নোহোৱা কাৰণেই আসণ্ডি, তিতাবৰ আদি ঠাইত বহুত খেতি নষ্ট হৈছে।

তাৰপিচত চৰাইপানী নৈ নবন্ধাৰ কাৰণে বহুতো মাটি আৰু শস্য নষ্ট হৈছে। প্ৰজেক্টৰ পৰা এটা আচনি লোৱা হৈছিল। সেইটো আজিও ছিলগুত পৰি আছে। সেই আচনি আজি এক দেৰ বছৰৰ আগতে যদি কৰিবপৰা হলাহেতেন সেই অঞ্চল

বাইজে বানপানীৰ পৰা বক্ষা পাবিলেহেতেন । এনেকৈ দৰ্কাৰী কামবিলাক গভৰ্ণমেণ্টৰ ওচৰত পৰি থকা কাৰণে বাইজৰ অন্যাৰ হয় । এই কামবিলাক খবালী মাহতে আৰম্ভ কৰিব লাগে ।

ব্ৰহ্মপুত্ৰ নৈৰ মহগৰ স্তুতিটোয়ো কপিলামুখেদি থকা জগন্নাথ বৰুৱা আলিটো খহাই নি বহুতো নষ্ট কৰিছে । তাৰপিচত এনে অৱস্থা হব পাৰে যে ব্ৰহ্মপুত্ৰ গৈ যোৰহাটৰ ভিতৰেদি যাব । তাৰ গৰাখহনীয়া বন্ধ কৰিবলৈ হলে তাত থকা মহগড় স্তুতিটে । বন্ধ কৰি দিব লাগিব । যদি এই কাম সোনকালে হাতত লোৱা নহয় তেন্তে সেই জগন্নাথ বৰুৱা আলি আৰু নৰব । অনেক মানুহৰ ঘৰবাৰী, খেতি পঠাৰ আৰু যোৰহাট নগৰৰ বক্ষাৰ কাৰণে মহগৰ স্তুতি সুপৰিকল্পিত ভাবে বন্ধ কৰিলেহে কাম সফল হব ।

*Shri HIRA LAL PATWARY (Panery): মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়ঃ বানপানী সম্পৰ্কে যি বিবৃতি ৰাজহ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই দাঙি ধৰিছে তাৰ পৰা দেখা যায় যে চৰকাৰে পৰিকল্পিত ভাবে তথ্যপাতি সংগ্ৰহ কৰা নাই ।

কিছুমানত জনসংখ্যাই নাই কৰবাৰ পৰিয়ালেই নাই—গতিকে চৰকাৰে স্থানীয় কৰ্মচাৰীক নিৰ্দ্দেশ দিব লাগিছিল আৰু তেনেকৈ কোন মহকুমাত কিমান মানুহ বা শস্য বা গৰু মহ, ঘৰবাৰী নষ্ট হৈছে, সেইবিলাক সংগ্ৰহ কৰি নিয়মিত ভাবে সেই অনুপাতে সাহায্য দিব লাগিছিল । কিন্তু মই ইয়াত দেখিছো যে মঙ্গলদৈ মহকুমাত ১০হাজাৰ মানুহৰ খেতিবাতি, মাটি আদি বিধ্বস্ত হৈছে । তাৰ কাৰণে অন্যান্য মহকুমাৰ অনুপাতে ৫০ হাজাৰ টকা দিব লাগিছিল কিন্তু মাত্ৰ ৩,৩০০ টকাহে দিছে । বৰ আচৰিত কথ যে মঙ্গলদৈ মহকুমাই কোনোবাৰেই সাহায্য নাপায় । মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ আচনি মতেও আন মহকুমাত বানবিধ্বস্ত ১২ হাজাৰ পৰিয়ালৰ কাৰণে ৪০ হাজাৰ টকা পাইছে । মঙ্গলদৈ বঞ্চিত হোৱাত মই আন্তৰিক দুখ পাইছো । ইয়াৰ পৰা স্পষ্ট হৈছে যে বানপানীৰ সাহায্য দিয়াটো চৰকাৰৰ পক্ষপাতিত্ব আছে ।

মঙ্গলদৈৰ ন নদী, নোনা নদীয়ে বহুৰে বহুৰে উৎপাদন কৰি আছে । সেই নদীবিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণৰ কাৰণে চৰকাৰে ইমান বহুৰে কোনো আচনি লোৱা নাই ।

ন নদীত যিটো মথাউৰি বান্ধিলে, তাৰ পৰা বাইজৰ অপকাৰহে হৈছে বুলি মই কব বিচাৰো । যোৱা বছৰ মন্ত্ৰী মহোদয় যেতিয়া সেই মহকুমালৈ গৈছিল তেতিয়া যিটো ননৈৰ মথাউৰি বুলি নামাকৰণ কৰিছিল, সেই ননৈৰ মথাউৰি নহয়ানাম হ'ল ননৈৰ মথাউৰি কিন্তু বান্ধিলে ডেকচা নদীৰ কাষেদি । (হাঁহি) এইটো চৰকাৰে কিয় ননৈ নাম দিব বিচাৰে কব নোৱাৰো । সেই মথাউৰিৰ দুয়ো ফালে ১৪ খন গাঁৱত পানী জমা হয় আৰু বানপানীত ভাহি থাকে ।

*Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): এই মথাউৰিৰ নামৰ গোঁৱমালতে বানপানী হৈছে নেকি ?

*Shri HARALAL PATWARI: সেইটো চৰকাৰে জানে । এতিয়া আকৌ ভাগবতী কমিটিৰ Report ৰ ১৪-১৫ দফাত কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছে, ন নদীৰ মথাউৰিত Sluice gate নোহোৱাৰ কাৰণে খেতিৰ শস্য নষ্ট হৈছে । পৰামৰ্শ বিলাক কাৰ্যকৰী কৰিব লাগে । তাৰ লগে লগে চৰকাৰে বানপানীৰ পৰা জনসাধাৰণক বক্ষা কৰিবলৈ সুপৰিকল্পিত আঁচনি ল'ব লাগে । আৰু অন্ততঃ ৫০ হাজাৰ টকা মঙ্গলদৈৰ কাৰণে মঞ্জুৰ কৰিবলৈ মই অনুৰোধ জনাও । যদি নকৰে খাবলৈ নাপাই কিছুমান চোৰ ডকাইট হ'ব, কিছুমানে থকা মাটি কেইডৰাও বিক্ৰি কৰি মাটিহীন

হব। গতিকে Subdivisional Officer বা আন কৰ্মচাৰীৰ জৰিয়তে সঠিক বান বিধ্বস্ত লোকৰ সংখ্যা নিৰ্ণয় কৰি যথাযথ ব্যবস্থা গ্ৰহণ কৰিব লাগে। অকল কথা কলে চৰকাৰে ভাবে দুৰ্বল হৈছে আৰু সবল কাৰণে চৰকাৰে action লোৱাত ঠিক আছে। কয় This Government is strong enough to take action.
(হাঁহি)

***Mr. SPEAKER** : চৰকাৰে বানপানীত পক্ষপাতিত্ব কৰিছে নেকি ?

***Shri HIRALAL PATWARY** : নহলেনো এনে ধৰণে বিধ্বস্ত হোৱা মহকুমাটোক ৩,৩০০ টকা দিয়ে নে ? চৰকাৰৰ আজিকালি সকলো ক্ষেত্ৰতে বিৰাট জনমতক গ্ৰাহ্য নকৰাটো নিতানৈমিত্তিক হৈছে।

বাইজে যদি কয় যে এই মথাউৰিটোৱে বাইজৰ অন্যাৰ কৰিছে এইখিনিতে কাটি দিব লাগে, আৰু চৰকাৰে কথাটো তদন্ত কৰি চাব লাগে যে এইটো ন্যায় সঙ্গত দাবি হয় নে নয়হ। বানপানী নিবাৰণ কৰাত পাৰ্টি বা দলৰ কোনো কথা নাই। এইটো এটা সুস্থ পৰিকল্পনা হিচাবে ব্যবস্থা কৰিব লাগে।

পোন প্ৰথমতে চৰকাৰে প্ৰত্যেক মহকুমাতে একোখন কমিটি সেই মৰ্মে গঠিত কৰা দৰ্কাৰ। সেই মতে প্ৰত্যেক মহকুমাতে আচনি লৈ মথাউৰি বিলাক নিৰ্মাণ কৰিব লাগে— আৰু বিধ্বস্ত অঞ্চলত Subdivisional Officer সকলৰ পৰা Report লৈ সাহায্য দিব লাগে। ডুমুনিচকিত দেখিছো চাউল দিছে কিন্তু প্ৰকৃত প্ৰপীড়িত লোকে পোৱা নাই। মন্ত্ৰী মহোদয়ে তদন্ত কৰিলেই পাব। আন ফালে যোৱাবাৰ ৬০ হাজাৰ মঞ্জুৰী দিলে পালে কোনে ? এজন খুী বি, শৰ্মাই কিবাবে টকা পায় ? এই বিলাক Distribution কেনেকৈ হয় ? ইয়াত নিশ্চয় চৰকাৰৰ ইচ্ছিত থাকে।

গতিকে এই দুৰ্নীতি বিলাকৰ পৰা চৰকাৰে দূৰত থকা উচিত। এই বিলাকৰ যাতে এটা ভাল ব্যবস্থা হয়—নহলে বহুত কথাই ওলাব।

Shri GHANASHYAM TALUKDER (Sorbhog) : Mr. Speaker, Sir, I thank the Revenue Minister for giving a statement on the recent floods. But I am sorry to say Sir, this is the most disappointing report. As we see from the speeches of the Members of this House that there are complaints from all quarters. Again, in the report the Minister has not suggested anything to stop such floods. I think it was his duty to give the causes of the floods and suggest remedy so that we have no more floods. Again, he should have formulated a Master Plan so that flood could be adequately controlled. We have seen, Sir, this Government has not been able to take up an overall scheme in this behalf. Some schemes have been taken here and there, some embankments have been constructed and due to these embankments, some progress has been noticed. But, Sir, I suggest that immediately a Master Plan should be drawn up by the Government and Government should implement the same properly.

Again, coming to the report relating to Barpeta Subdivision, it has been mentioned that there was on loss of human life. On the 19th September, Sir I know personally two persons died at Burikhmar P.W.D.

Ghat on Sorbhog Kahitoma P. W. D. road. Again, more persons died in Barpeta Subdivision. Altogether 9 persons died in this Subdivision. This has been reported to Government. But it is strange to find in the Government report that no human lives were lost. In our Subdivision, we see, floods have been caused to some extent by the Government because an embankment has been constructed on the northern side of the Brahmaputra but because there was no outlet through which water from the northern side could discharge there were resultant pressure of water. One embankment has been constructed on the left bank of Baki river from Mathanguri to Bashbari and as a result there has been heavy pressure on the right bank and in consequence much more damage has been done to the right bank. Due to more pressure of water there is heavier and heavier floods each year. Last year a new river was created at Bolajan within Kahitoma Forest reserve. Also this year a new river has developed from the Najjora river towards west wards. This year the flood level rose very high and gradually the western part of the Baki river is being damaged more due to erosion as the embankments on the left bank is there and there is no complete embankment on the right bank, though one embankment is being constructed on the right bank, it is not yet complete and I urge upon the Government so that they can complete the embankments from Sorbhog Aerodrome to Mathanguri and in that case only flood control measure can be effectively taken there. Again we see in our Subdivision there are water logged areas. There is no provision for clearance of accumulated water through outlets. Provision should be made for adequate clearance of water. Due to these floods we have seen there has been pressure of water hyacinth coming upto the villages. All these things have been damaging the sali crop to a great extent.

Again, coming to the relief measures Sir, we see the relief measure is not adequate in Barpeta Subdivision. Twelve hundred families were affected as given in the statement. In Barpeta Subdivision no seed loan was given. In Goalpara Subdivision also no seed loans has been given. In Dhubri Subdivision no seed loans has been given. So is the case with Kokrajhar and Jorhat. In some subdivisions seed loans have been given, in other not. I hope Government should immediately come forward with some definite schemes for distribution of seed loans. This Government should come forward with agricultural loans also, and then only I think the flood affected people can be rehabilitated and their distress can be remedied to a great extent. In undertaking relief measures, Sir, we have seen that where relief are required in those places actual relief is not given. In some cases where the people does not need, relief is given. We have seen that where villages are submerged and the people are unable to live because of it, the Government officers did not rise to the occasion and no relief to those places have been given. Our Government should be strong enough to direct the officers so that they execute their duties properly, so that they rise to the occasion in times of floods and natural calamities. If that is not done Sir, distribution of relief a little here and a little there in a haphazard manner will not meet the needs of the situation. In this respect I urge upon the Government Sir, to implement the recommendations of the Bhagwati Committee. Government should go through it carefully and implement it properly, so that the problems arising out of this natural calamity can be effectively solved. With these few words, I resume my seat.

Swami KRISHNANANDA BRAHMACHARI (Kokrajhar) : মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমৰ ইমূৰৰ পৰা সিনুৰলৈ হোৱা বানপানীৰ বিধ্বস্তৰ কথা মাননীয় সদস্য সকলে নিজ নিজ ঠাই কিয়া অসমৰ অৱস্থা বৰ্ণাইছে। এই বিষয়টো এই বছৰেই নহয় প্ৰত্যেক বছৰেই আলোচনা হৈছে। যদি চৰকাৰৰ পক্ষৰ পৰা কোনো স্থায়ী ব্যৱস্থা কৰা নহয় তেনেহলে বছৰি বছৰি টকা বিতৰণ কৰি মাত্ৰ টকা শেষ কৰাহে হৈছে প্ৰকৃত কাম হোৱা নাই। সেই কাৰণে বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীৰে এই বানপানী নিয়ন্ত্ৰণৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। ব্ৰহ্মপুত্ৰ আৰু কিছুমান উপ-নদীয়ে বুৰী, গোৱালপাৰা আৰু কোক্ৰাঝাৰৰ ক্ষতি কৰিলে। চম্পাৱতী নদীয়ে প্ৰায় ২৫ খন গাঁও বিধ্বস্ত কৰিলে আৰু প্ৰায় দুহেজাৰ পৰিয়ালৰ ক্ষতি হল। ৰাজহ মন্ত্ৰীয়ে এটা বণ না দিছে। অৱশ্যে বহুত ক্ষেত্ৰত বণ নাৰো ব্যতিক্ৰম হব পাৰে যদিও এইটো সৃষ্ট যে চৰকাৰৰ লক্ষ্যৰ পৰা বাইজৰ উন্নতিৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা চলাইছে আৰু এইবোৰ দেখা যায় সাময়িক ভাবেহে কৰা হৈছে। স্থায়ীভাৱে কৰিব নোৱাৰিলে সেই অঞ্চলবোৰ ধ্বংসৰ পৰা ৰক্ষা কৰিবলৈ টান হব। মানাহ নদীয়ে ওলোটো খণ্ড, ৰাউবাৰীৰ দক্ষিণ অঞ্চল আৰু ৮১০ খন গাঁও নষ্ট কৰিছে। দাওকা নগৰ অঞ্চলত ৬৭ খন গাঁও গৰাখহনীয়াই নষ্ট কৰিছে। সেই দৰে আই নদীয়েও সেই অঞ্চল সম্পূৰ্ণ ধ্বংস কৰিব। এই দৰেই অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত বিভিন্ন নৈয়ে অসমৰ গাঁও ভূইবোৰ নষ্ট কৰি আহিছে। এই সকলো ধ্বংসৰ পৰা ৰক্ষা পাবলৈ চৰকাৰে এটা স্থায়ী ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। মোৰ আৰু বিশেষ কবলগীয়া নাই। চৰকাৰে সকলো ক্ষেত্ৰতে সহায় কৰিছে; কিন্তু নদীবোৰ স্থায়ী ভাৱে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব নোৱাৰিলে প্ৰত্যেক বছৰে এইদৰে মানুহক বিপদৰ সময়ত টকা পইচা দি সহায় কৰা টান হব। সেই কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনাই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Shri RADHACHARAN CHAUDHURY (Boko) : অধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৬০ চনৰ ভিতৰতে এতিয়ালৈকে দুবাৰো বানপানী হৈ গ'ল। প্ৰথমটো আহাৰ মাহত আৰু দ্বিতীয়টো আহিন মাহত। দ্বিতীয়টো ইমান ভয়াবহ যে ই গোটেই ব্ৰহ্মপুত্ৰ উপত্যকা সামৰি লৈছে আৰু এই প্ৰসঙ্গত, সদনৰ মাননীয় সদস্য সকলে যথায়থ ভাৱে আলোচনা কৰি গৈছে। কাৰ্যেই মই মাত্ৰ কিছুকথা দক্ষিণ কামৰূপৰ ক্ষতিৰ সম্বন্ধে কম।

অধ্যক্ষ মহোদয়, দক্ষিণ কামৰূপৰ দঃ সৰু বংশৰ বুলি এখন মৌজা আছে আৰু এই ঠাইৰ মথাউৰী আদি ভাঙি নষ্ট কৰিছে। এই মৌজাৰ দক্ষিণ ফালে গৌহাটী-গোৱালপাৰা সড়ৰ বাস্তা, উত্তৰ ফালে মথাউৰী, পশ্চিমফালে গুমি এম্বেকমেন্ট এনে অৱস্থাত এই অঞ্চলটোত যি পানী গোট খাই, সি অচলহৈ জমা হৈ থাকে। গুমি মথাউৰীৰ ১০০ ফুট চেনেল কাটিও পানী উলিয়াই নিবলৈ সমৰ্থ হোৱা নাই আৰু তাৰ ফলত এই অঞ্চলত বছৰি বছৰি বাইজৰ খেতি নষ্ট হব লাগিছে। সেই কাৰণে মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো যেন এই অঞ্চলটোৰ পৰা বানপানী উলিয়াই নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি ৰক্ষা কৰিব লাগে। এই গুমি মথাউৰীটোৰ চেনেল বিলাক দ' আৰু বহল কৰি দিবলৈ আজি অনেক দিন ধৰি এই অঞ্চলৰ পানীখাইটী সাপৰ-টাৰী আদি গাঁৱৰ বাইজে চৰকাৰৰ ওচৰত অনেক আবেদন নিবেদন কৰি আছে যদিও তাৰ কোনো বকম ব্যৱস্থা লোৱা হোৱা নাই।

যোৱা বানপানীত দক্ষিণ কামৰূপৰ পশ্চিম চমৰীয়া, পূব চমৰীয়া, ৰামপুৰ মৌজা আদি মৌজা বিলাকৰ ক্ষতি কৰিছে। এই বানপানীয়ে অকল খেতিয়েই নষ্ট কৰা নাই; ইয়াৰ লগতে গৰাখহনীয়াই বহুত খেতি থকা মাটি নষ্ট কৰিছে। তাৰোপৰি বহুত গাঁও আৰু মৌজা গৰাখহনীয়াই ভাঙি নিছে। শোৱালকুছৰ

ধৰামপুৰ ভোলাপাৰাৰ অৱস্থা সকলোৱে জানেই। এই বিবাট অঞ্চলটোৰ ক্ষতি গ্ৰস্ত লোক সকলৰ পুনৰ বসতি বা সংস্থাপনৰ কোনো ব্যৱস্থা এতিয়াও হোৱা নাই। আৰু এই মানুহ বিলাকৰ পুনৰ বসতি দি ৰক্ষা কৰিব বুলি আশা কৰিলো। তাৰ পিচত যোৱা বানপানীয়েই বকো অঞ্চলৰ ৬ খন মৌজা নষ্ট কৰিছে আৰু তেওঁলোকৰ ধান খেতি নষ্ট কৰিছে। ক্ষতি শস্যৰ পৰিমাণ শতকৰা ৫০ ভাগৰো বেচি হব। গুৱাহাটী-গোৱালপাৰা বাস্তাৱ দক্ষিণ অঞ্চলত বিস্তৰ ক্ষতি হৈছে আৰু শস্যৰ পথাৰৰ ওপৰত বালি পৰিছে আৰু প্ৰায় ২০ মাইল মানলৈকে এনে অৱস্থা। তাৰ পিচত যেতিয়া বানপানী শুকাই গৈছে; একেবাহে বদৰ ফলত গৰম উঠি খেতি নষ্ট কৰিছে। তাৰ পিচত পানী মেটেকাৰ কাৰণেও শস্যৰ বিস্তৰ নষ্ট হৈছে। এই পানী মেটেকাৰ পৰা ৰক্ষা দিয়াৰ উপায় চৰকাৰে গ্ৰহণ কৰিব বুলি আশা কৰিলো।

(সময়ৰ সংকেট)।

এই পানী মেটেকা ধবংস কৰাৰ নানান উপায় বা ব্যৱস্থাৰ কথা শুনা যায়; সেই বিলাক অধ্যয়ন কৰি ব্যৱস্থা অনতি পলমে গ্ৰহণ কৰিলে বাইজৰ উপকাৰ হব।

তাৰ পিচত মই ক্ষতিগ্ৰস্ত বাইজৰ সহায়ৰ কাৰণে কৃষিাণ আৰু Seed loan অধিক পৰিমাণে দিব লাগে বুলি কওঁ। এতিয়া যি দিয়া হৈছে তাৰ পৰিমাণ অতি কম হৈছে। ইয়াৰ উপৰিও Cattle loan অধিক দিব বুলি আশা কৰিলো।

Shri KAMALA PRASAD AGARWALA (Tezpur): অধ্যক্ষ মহোদয়, অসমত বানপানী বহুৰে বহুৰে হয়, গৰাখহনীয়াও বহুৰি হৈ থাকে আৰু বহুৰি চৰকাৰৰ পৰা বিপৰ্ট পোৱা হয়। কিন্তু দুখৰ কথা, সদনত সদায় আলোচনা কৰা স্বত্বেও এই বিপৰ্ট বিলাকত পূৰ্ণ বিৱৰণী সম্পূৰ্ণ ৰূপে পোৱা নাযায়। আজিৰ সদনত, হৈ যোৱা বানপানীৰ প্ৰসঙ্গত, মাননীয় সদস্য সকলে ৰাজহমন্ত্ৰীৰ বিবৃতিৰ ওপৰত যথাযথ ভাৱে আলোচনাও কৰিছে। আনহাতে ৰাজহ মন্ত্ৰীৰ বিবৃতিটোৰ নো ভিত্তি কত বৃজি নাপাওঁ। ইয়াৰ কাৰণ, তেখেতৰ বিবৃতিটো, Deputy Commissioner ৰ বিপৰ্টৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰা হৈছে আৰু Deputy Commissioner সেই বিপোৰ্টৰ কাৰণে Sub-Deputy Collector লৈ লিখিছে, আৰু Sub-Deputy Collector এ তলতীয়া কাননগু নগলৰ পৰা লৈছে। কিন্তু, এই নিম্ন খাপৰ কৰ্মচাৰী বিলাকে যিমানদূৰ বিৰমণ্ড অঞ্চলত গৈ অনুসন্ধান কৰি বিপৰ্ট লৈছে সেইটো জনা নাজায়। গতিকে এই সম্বন্ধে এটা উপযুক্ত তদন্ত চৰকাৰে যোনকালে কৰিব বুলি আশা কৰিলো। কাৰণ, বৈজ্ঞানিক প্ৰণালীৰে কামবিলাক কৰিব নোৱাৰিলে তাত আসোৱাহ খকাটো অতি স্বভাবিক আৰু সিয়ে বাইজৰ কামত নাই বিপৰ্যায় ঘটাব সিও ধৰুপ। এই বিলাক কামত তথাপাতি যোগান ধৰিবলৈ বানপানী নিয়ন্ত্ৰণ (Flood Control) বিভাগীয় কৰ্মচাৰী বিলাকে আছে। আৰু তাৰ লগতে Statistical Department টো আছে; সি বহুতো তথ্য যোগানত সহায় কৰিব।

দৰঙৰ বানপানীৰ ক্ষতি আৰু বিৱৰণী সম্পৰ্কে পূৰ্ববৰ্ত্তী বক্তা শ্ৰীযুত উপাধায় আৰু মহীকান্ত দাসে উল্লেখ কৰিছে। বুঢ়াচাপৰি সম্পৰ্কেও কৈছে। তাত কিমান গৰু ম'হ উঠি বুলি নাইকীয়া হল তাৰ আজিলৈকে কোনো বিপৰ্ট নাই। তাৰ পিচত কচাই খাট জীৱাভবলীৰ দুয়ো পাৰত থকা অঞ্চলটোৰত গৰাখহনীয়াই তাণ্ডবলীলা কৰিছে

মই নিজে সেই ঠাই দেখিছো। এইবাৰ দীঘলে গঢ় হিচাবে তিনি মাইল আৰু পঠালিয়ে প্ৰায় তিনি শ ফুট একও মাটি ভাঙি নিছে। সেই অঞ্চলৰ জনজাতীয় মিৰি সম্পূৰ্ণ দায়ৰ বাইজ সকলো খৰাখহনীয়াই ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছে। বিশেষকৈ মৰণাকুৰি, ধাহি বেজ সোনকৰি, টো ভভা, পাতগাওঁ ভৰলীবাৰি দফলা গড়, কেৰোয়ালি, মিৰি পাটি গাওঁ -গটাইমাৰি, গৰাখহনীয়াৰ গৰাহত পৰি বাইজৰ দুখ কুলাই পাচিয়ে নধৰা হৈছে।

Relief আদিৰ দ্বাৰা মানুহৰ কিছু উপশম হয় কিন্তু সেই বিলাকৰ দ্বাৰা স্থায়ী একো কাম নহয়। গতিকে সেই গৰাখহনীয়াত প্ৰস্তুত হোৱা মানুহ বোৰৰ কাৰণে মাটি বিতৰণেই হৈছে তেওঁলোকৰ কাৰণেই স্থায়ী ব্যৱস্থা দৰম্বৰ দিকবাই চাহ বাগিচাৰ মনাই গ্ৰাণ্টটো এই দুৰ্দ্দশাগ্ৰস্তবাইজ সকলৰ কাৰণে অচুতিয়াটকৈ এই গ্ৰাণ্টটো দিবলৈ বহুত দিনৰে পৰা বাইজে আবেদন নিবেদন কৰি আহিছে। কিন্তু সেই মাটি কিয় আজিলৈকে বাইজক দিয়া হোৱা নাই। গতিকে মই আশা কৰো যাতে এই বছৰটোতে সেই মাটি গৰাখহনীয়া মানুহক দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰে আৰু বন্দবস্তি দিয়ে চাপৰি বিলাকত অসংখ্য গৰু ম'হ থাকে। এই চাপৰি বিলাক বানপানীত তল গলে ১০।১২ দিন পানীৰ তলত থকাৰ কাৰণে ঘাহৰ ভীষণ সমস্যা হৈ পৰে। গতিকে গৰু ম'হৰ কি ব্যৱস্থা হয় সেইটো সহজেই অনুমান কৰিব পাৰি। চৰকাৰে আজিলৈকে গৰাখহনীয়া আৰু বানবিবন্ধ মানুহৰ কাৰণে বহুত টকা খৰছ কৰি আহিছে কিন্তু দেখা গৈছে প্ৰত্যেক বছৰে মানুহৰ সেই একে অৱস্থা হয়। তাৰ পৰা বুজিব লাগিব যে প্ৰতি বৰ্ষাকালক ব্যৱস্থা বিলাক লব লাগিব। একেবাৰে অকামিলা হৈ পৰিছে, গতিকে এইদৰে যাতে টকা অথলে নেয়াৰ তাৰ ব্যৱস্থা চৰকাৰে লোৱা উচিত আৰু বাইজক স্থায়ীভাৱে বন্ধ কৰাৰ ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে যেন চৰকাৰে গভীৰ চিন্তা কৰি চায় ইয়াকে কৈ মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

*Shri HARESWAR GOSWAMI (Rampur) : Mr. Speaker, Sir, this is not the first time that we are discussing flood situation in Assam, and I have no manner of doubt that we shall discuss flood again in the coming years. It has almost become an annual event in our life. Sir, it is necessary that when we discuss flood we do not put maximum emphasis on how much money is being given as gratuitous loan or agricultural loan or on other relief measures. What is most important is how we should stop flood. Fortunate or unfortunate as we are, we have a high rainfall and as a result floods are bound to come. The question is how to minimise the effects of the flood and it is necessary that in this House we take a vow that in future we shall not discuss as to how much gratuitous loan has been given or how much agricultural loan has been advanced, but we should discuss whether the measures taken to minimise the effects of flood have been successful or not. Sir, the intensity of flood to day is realised more because the population has grown but the area of land has not increased. So, if the lands are flooded we cannot fall back upon any other thing. This year I do not think that the flood has been exceptionally high because it is very difficulty to compare one flood with another. This year with the rain water rushing down from the hills and due to embankments at various places particularly in the south of Kamrup, we have seen the water could not run out. On the other hand the Brahmaputra was also rising. Therefore, we have to apply our mind as to how far these embankments could be made real instrumental for minimising the effects of flood. Up till now I am not at one with those who say that the embankments have not given us anything. I consider that embankments have also been very useful, but due to faulty alignment or due to non-keeping of as many sluice as was necessary the embankment have been grugged by the people. It is a fact that there are areas while we have constructed embankments we have not given due attention to their proper maintenance. Therefore, in many places these embankments have not been much useful.

*Speech not corrected,

I was going through the report of the Bhagawti Committee and there I have found that since 1911 different committees at different times were appointed and these Committees suggested ways and means of minimising the effects of flood and many recommendations were also made. I do not know whether these recommendations have been implemented or whether these recommendations were acted upon. To-day also if the recommendations of the Bhagawti Committee are not acted upon, we shall appoint another Committee after a few years to report. There is a tendency to-day that as soon as the flood water recedes we forget all about the flood. This is just like a lady when she gives birth to a child. Before the child is born the lady feels the pain and the pain becomes unbearable, but after the child is born the lady forgets all about the pain. Similarly, as soon as we get flood we immediately think about the flood but as soon as the flood is over we forget about the flood and we do not take proper measures. Therefore, I would request the House that this time let us take some concrete measures as recommended by the various Committees for minimising the effects of flood. Let us do it at least within 2 or 3 years and let us see how far these measures succeed and in doing so our duty will be to discuss about the effectiveness of the measure here in this House. Sir, I have not been able to understand the principle on which the money is distributed at the time of flood.

Many friends here have pointed out that in places where the flood effects were very heavy there also money was not mentioned, and as my friend, Shri Gaurisankar Bhattacharyya suggested that this time it has become very important that we give proper relief to the people because when we were giving relief to the victims of the language agitation which we have rightly done and we should do, it is also necessary that in giving relief to our flood affected people, erosion affected people, we do not become meagre so that people cannot accuse us of discrimination, and so far as erosion is concerned it has also become a very important problem. In many areas *i. e.* in Tarabari, Rampur and other areas, villages have been eroded completely, the people are stranded and some how they are staying in the village grazing reserves or on the roads, even now those people who are affected by erosion in Palasbari, it has not been possible to rehabilitate them. Let us be very sincere about it. If we consider that those people are really the victims of nature for which they had no control yet we have a moral duty to see that they are rehabilitated immediately. Those people must be given some land, must be given some resources necessary for building up houses, and they must be rehabilitated so that they can earn their own living. I have also found that in many places of the Trunk road it is necessary to build some more culverts. In this regard I approached the P. W. D. department about 3/4 years back that in the south Trunk it was necessary to have 2 or 3 culverts at least, if not more, so that water rushing down from the hills may not get logged in the southern side of the road and cause devastation, and although I moved, although pressure was brought, yet nothing has been done as yet, and we have seen that in some villages in the south Bank of Kamrup remained under water not because there is any river but because water rushing down the hills during the rain remained stagnant and could not flow. Therefore that thing has to be seen, and also I would request that at this time, it is October now the people who have been affected by the flood, who have lost their Sali crops, it is necessary to encourage cultivation of alternative crop so that they can live on some how. Secondly, it is necessary that there should be test relief started immediately so that the people may get some employment and get some avenue to earn their living and carry on.

Sir, I don't want to speak more because other Members have spoken. I would only request the Ministers both of the Embankment and Drainage and of the Land Revenue department to look to these things. It is not a subject of Land Revenue Department only because relief is concerned, but it is also a case for Embankment and Drainage department because they have to take a perennial measure permanent measures for reducing the effects of flood, and therefore both these departments must work together, and I hope that it will be possible to minimise the effects of flood if we take into consideration the various recommendations of the Bhagawati Committee and act on those recommendations.

M. MOINUL HAQUE CHOUDHURY [Minister, P.W.D (E. & D.)]
Mr. Speaker, Sir, I had the intention not to intervene in this debate, as I thought that the discussion would centre round the question of relief in connection with the last flood, but I find that this debate has ultimately converted itself on a debate mostly with regard to the merit or otherwise of the schemes of the E. & D. Department, either of success or failure, and of the assessment of the works done by the department.

Further, Sir, although it was not the subject matter of the debate but the debate has been directed mostly in discussing the report of the Bijoy Bhagawati Committee. As such I feel it absolutely necessary to intervene in this debate with your permission.

Sir, I had occasions to speak in this House more than once about the view point of the E. & D. department in this matter. I had also occasions to review in this House the work done by the department and the handicaps to which the department had been suffering from. Therefore it is not necessary for me to go into the details at this moment as I believe I will have more occasions either in this Session or in future to place the same facts or to re-iterate the very facts I have had spoken in the House earlier.

Sir, it is a known fact that Assam Government have not got the complete or even partial data with regard to the behaviour of its rivers. This work never received proper attention in the past. Only after attaining freedom we thought about this problem. During the British rule, it was taken as a natural calamity; as death was inevitable as a result of birth so also it was taken for granted at that time that flood was a natural feature of this land, and as such for man there was nothing to do. The result is this, Sir, that Assam has been faced with a problem, viz., we have not got much of the data. Even then, the persistent demand from every quarter—from every citizen—is that Government should undertake protective measures in order to relieve the people of this problem. Faced with that situation, Sir, a programme of embanking the rivers in Assam was undertaken by this department, and I admit that not with much data or material before the Government. But, Sir, if you read the proceedings of the Assembly of those periods it would be seen that there was a persistent pressure on the Government to undertake these works, whether there were data or not, because it was because it was believed that by constructing embankments we would be able to solve the problem, if not fully but partially. Sir, as a result of this, money although not much, was allocated in the First Five Year Plan and also in the 2nd Five Year Plan mostly on works to provide embankments on the banks of rivers like Brahmaputra

and Barak and the tributaries of both these rivers. It is not for me to assert on behalf of the department that all the embankments have been proved to be beneficial. Even if we had the full data no body, far less to speak of anybody who has a scientific mind, to assert that every experiment done by him would be successful. Even in the most advanced countries in the world with colossal amount of money at their disposal no body uptill to day, be it in Tannesy Valley in America, or in China could say that they have been successful with energy particular scheme. What is happening, Sir, in other places, they had undertaken such schemes with vast experience behind them even them every day they are confronted with newer problems. As soon as you construct an embankment the question of not allowing silt to go to your land arises and consequently the problem of reduction of the fertility of land need be tackled. So you have got to tackle one after another problem. Again, as soon as you embank a river, the water cannot spill to a larger area. This being the position, the highest flood level is surpassed every year along with the construction of embankments. I was reading with amusement about the experiment in China. After an embankment on a particular river was constructed its bad started going up every year ; then they started raising the embankment every time ; ultimately the embankment on both sides become as tall as hills.

Therefore, when we fight a problem, there can't be a complete and absolute solution ; because such fights are a continuous one which necessarily require experience, technical knowledge and money. Therefore, what has been done by the Department so long has undoubtedly solved the problems partially. But at the same time newer problems are arising and we have got to tackle them. Actually, we are tackling many such problems.

The public feeling about the construction of embankments is defferent from time to time and from place to place, rather it is found to be a mixed one. I heard two Members from Barpeta speaking in this House the other day almost in two different veins. One said that the embankments in his area did not do any good, but almost immediately after him the other speaker said that embankments had done well in his Subdivision. As a Minister for Embankment and Drainage I had experience as to how in the same locality the opinion of the people differ one with the other about the utility of a particular embankment. When people living on one side of a particular embankment says that the embankment is doing good to the, others living on the other side of the same embankment say, on the river side think that it is useless and vehemently oppose the same. Thus, while one party would like to keep the embankment in fact with all the gratitude that the same was giving them protection, other would like to cut the embankment as causing flood in their area. I have, on behalf of the Government no intention to exert that embankments have resulted in unmixed good. There are places where it has done damages to people. For such people we have to take remedial measures. Even in Bhagawti Committee Report, it has not been stated that embankments have done good to the people absolutely and everywhere we have to study the projects and take remedial measures in each case. We had provided more than half a crore of rupees for taking such remedial measures; in fact we have taken some remedial measures already.

Now coming to the question of flood Sir, I am feeling rather amused that when the hon. Members were complaining that embankments had caused flood, simultaneously, almost every members have been pressing the Government to undertake some more embankments. I myself heard the speeches delivered while the draft Thrd Five Year Plan was discussed. After hearing the trend of the speeches, the Planning and Development Department came to the conclusion that in the 3rd Plan more irrigation projects than embankments should be taken. The result was that allocation in the Draft Plan for flood control work had been reduced considerably, so much so that we have been left only with a sum of Rs. 2 crores for undertaking flood control works. I am afraid in the circumstances, I cannot promise that all the schemes suggested can be undertaken in the 3rd Five Year Plan, far less to speak of execution the Master Plan or of very big schemes by which we can relieve the people of Assam from the entire flood problem. The allocation that has been proposed for the entire Third Five Year Plan is of the order of 11.57 crores for irrigation, embankment and flood control works. Irrigation part is supposed to be of the order of 7 crores of rupees. Therefore we are left with only 3 crores and a half of rupees for embankment and flood control works. Of this substantial amount will be spent in order to execute the works which will be on our shoulder as a spill over from the 2nd Five Year Plan itself. Therefore, according to our calculation we will have only about 2 crores of rupees in the whole of Third Five Year Plan covering a period of 5 years to undertake this type of work. If we divide this 2 crores of rupees by five and then by the number of districts, then it is not beyond anybody's guess as to what is the money that would be available for each district to be spent in each of the 5 years in the 3rd Plan. We can undertake that much of work which funds would permit. In any case in fixing the priority on within that amount certainly we will consider the views expressed by the hon Members here. Their suggestions will receive due weight subject to technical feasibility and also subject to funds at the disposal of the Department.

The next point that has been raised before the House is about some benches that have occurred in many of the bunds. Certainly we will undertake the repair work as soon as the working season would start, because it is difficult to start work immediately. We will do the repair work in the next working season which is coming within a month's time.

Sir, an assurance has been sought from me that the report of the Bhagawati Committee would not be thrown away or kept in the cold storage so that we are not faced with problem of setting up another committee as to whether the recommendations of this committee have been considered or implemented by the Government. Sir I would most respectfully submit to this House that it is not the intention of the Government. Government have already undertaken work to implement some of the recommendations of this Committee. Execution of some of the recommendations need money. Execution of those would depend on the fund that this House would be pleased to allot to the department of E. and D. in the coming years and the Government of India in the 3rd Five Year plan.

Thank you, Sir.

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue): Mr. Speaker, Sir, A very large number of hon. Members has taken part in the discussion and I think, major portion of their observations is directed to the Agriculture Department and E. and D. Department. The Minister-in-charge of E. and D. has just replied most of them. Some of the hon. Members spoke about opening of Cheap Grain Shops which relates to the Supply Department and the Supply Minister will take note of these. Some members spoke about paddy husking scheme. The Minister-in-charge of Khadi is here. He has taken note of it. What is left to me about the Revenue Department, I shall speak, not strictly as a reply but as clarification on certain points raised by them.

Shri Jahanuddin Ahmed wanted to know the meaning of what is meant by so much land under water. When flood comes, some areas go under water. That does not mean that the crop in that area is destroyed. Sometimes, flood does good to the crop if the water recedes within a day or two. But if the flood water does not recede at once and stays for some days, then the flood may harm the crop. In my statement I have given a broad picture of the flood situation. I do not claim to have given all the details. I have indicated there that the details are being worked out and enquired into. Our officers are very much hard-pressed. The hon. Members know it. Due to the language disturbances, some of our officers have been suspended and heavy pressure of works has fallen on others in the shape of rehabilitating the affected people.

Now Shri Jahanuddin Ahmed raised another point that much relief has been granted to the language affected people whereas lesser relief has been given to the flood affected people. There is a good deal of difference between these two classes of affected people. The language disturbance affected people are the victims of man's fury and the flood affected people are victims of nature's fury. So it is our moral duty to rehabilitate these persons. So far as the Government is concerned, the Government does not discriminate the flood affected people from the language disturbance affected people. Disturbance having come first has got priority and most of the affected people having lost all due to man's action should be re-instated in their former position as far as practicable.

As pointed out by Shri Jahanuddin Ahmed and Shri Bhattacharyya that there are so many flood affected persons that if the money given as gratuitous relief is divided amongst these people will not get even 75 N.P. per head. Similarly, some other hon. Members have said that if the amount of gratuitous relief is divided amongst the flood affected people even 5 N.P. will not fall to the share of an individual. That is a wrong approach. When flood comes, two types of measures are taken. One immediate measure *i.e.*, immediate relief and the other long term one. Therefore, it is clear that when flood occurs, the Government first gives the immediate relief to those persons who have lost their all. There may be 5,000 people in a flood affected area, but only 500 may be entitled to receive gratuitous relief. So the gratuitous relief cannot be divided amongst all the flood affected persons. If flood water goes near the house of a persons, he is also a flood affected person and if the flood water enters the house of a person he is also a flood affected person. All these persons are not entitled to receive gratuitous relief. Gratuitous relief meant for invalid, infirm, poor, widows and persons who lost their all due to the flood. Shri Debeswar Sharma

pointed out that one Mondal having two granaries and not affected by flood walked 5 miles for getting gratuitous relief. If the responsible members take the view, that gratuitous relief is to be equally divided amongst all affected people this will happen. So this approach should be abandoned.

It is quite correct as Shri Sarat Goswami pointed out that if we take that approach, it will teach people to beg. Some members were critical about the quantum of the relief given. Only Shri Tajuddin Ahmed said that even the one powa of rice per head which was wrongly put as one powa per family was great help to the affected people. I myself saw in Tarabari area how eroded people were living on bunds and how the children felt when they saw the rice and dal. The children rushed to the Lorry carrying these things. The gratuitous relief is meant for these deserving persons. It is also said that there are irregular distributions of the relief as some underserving persons are also getting the share of the relief. That may be correct in some cases ; but actually relief is given only to the needy persons.

About erosion, Shri Karka Ch. Doley has said that the figure of the flood erosion areas has not been mentioned. He is partly correct. Normally erosion proceeds or succeeds the flood. So I have not given the figures of the erosion of the whole area. Flood comes at a stated time, *i.e.*, once a year. Though this year it has come in two stages. The lands of the bank does not fall when the water submerges it. But when the water is below the banks, the earth becomes loosen and then falls down. At Tarabari upto 13th there was erosion, but when the flood water covered the entire area erosion stopped. Erosion takes place throughout the year. I have not given figures of normal erosion. But I have given figures of erosion caused by a change of the course of a river or caused by breach of dams during the flood time.

Mr. SPEAKER : How long will you take Mr. Das ?

Shri HARESWAR DAS (Minister, Revenue) : I shall require sometime, at least half an hour.

Mr. SPEAKER : The House stands adjourned till to-morrow. Mr. Das will speak after the question hour. All unfinished business will be taken up to-morrow.

Adjournment

The Assembly was then adjourned till 10 A.M. on Tuesday, the 11th October, 1960.

R. N. BARUA,
Secretary,
Assam Legislative Assembly.

